

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENE-
RALE A VANATORILOR DIN ROMANIA

Recunoscută persoană morală prin legea din 1 Maiu 1923

SEDIUL „UNIUNEI” :

PIAȚA C. A. ROSETTI, 7/BUCUREȘTI I.

TELEFON 313/47.

UNIUNEA GENERALĂ A VÂNĂTORILOR DIN ROMÂNIA

RECUNOSCUTĂ PERSOANĂ MORALĂ PRIN LEGEA DIN 1 MAIU 1923

SUB INALTA PROTECȚIE A M. S. REGELUI

Sediul: PIAȚA C. A. ROSETTI, 7 — BUCUREȘTI

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE

Inalți Președinți de Onoare:

M. S. REGELE GEORGE AL GRECIEI ȘI A. S. R. PRINCIPELE NICOLAE

Președinți de Onoare :

MIHAIL SUTZU și GH. NEDICI

Președinte :

ANTONIU MOCSONYI

Vice-Președinți :

NICOLAE RACOTTA și VASILE V. ȘTEFAN

Secretar General :

N. COJESCU

Membrii-Consilieri :

C. G. ALEXIANU, Dr. C. ANDRONESCU, I. ANGELESCU, Principele GEORGE V. BIBESCU, Prof. Dr. E. BOTEZAT, DINU I. C. BRĂȚIANU, AL. G. BUZDUGAN. Principele JEAN CALIMACHI, GRIGORE P. CARP, Dr. E. COSTINESCU, General I. GĂRLEȘTEANU, Prof. ERNEST JUVARA, Prof. DIONISIE LINȚIA (pentru Banat), Colonel A. MICU, General G. G. MANU, N. MANTU, Prof. Dr. N. MEȚIANU, ISTRATE N. MICESCU, Dr. VALER NEGRILĂ (pentru Ardeal), DIMITRIE I. NICULESCU, L. OANEA, M. SC. PHERECHYDE, Dr. I. PHILIPOVICZ, GEORGE A. PLAGINO, IONEL POP, NICOLAE SĂULESCU, GEORGE SCHINA, Maior R. SCHNEIDER-SNYDER, Dr. L. SCUPIEVSCHI, Dr. O. STOICHIȚĂ, Prof. Dr. G. UDRISCHI.

Censori :

S. BODNĂRESCU, N. KALERGI, M. FLECHTENMACHER, GH. GEORGESCU, A. STANESCU

Scopurile U. G. V. R. cuprinzând interesele tuturor vânătorilor din întreaga țară, toate Societățile de Vânătoare se pot grupa în jurul ei.

CONTRIBUȚII:

Membrii plătesc o cotizație anuală de Lei 300, în care este cuprins și abonamentul obligator la „REVISTA VÂNĂTORILOR“

Societățile : plătesc o taxă fixă de afiliere de lei 10 de fiecare membru până la 100, iar dela 100 înainte numai Lei 5. Ele plătesc un abonament obligatoriu la „REVISTA VÂNĂTORILOR“ de 400 Lei anual și o cotizație anuală de 20 de Lei de fiecare membru.

Abonamentul la „REVISTA VÂNĂTORILOR“ este obligatoriu pentru toți membrii „UNIUNEI“

Statutele U. G. V. R. se trimit la cerere contra 20 Lei în mărci poștale

Corespondența fără mărci pentru răspuns și cererile pentru interveniri la autorități, neîntovărite de timbrele legale, rămân fără răspuns.

Orele de primire la Uniune : În toate zilele de lucru dela 4—7

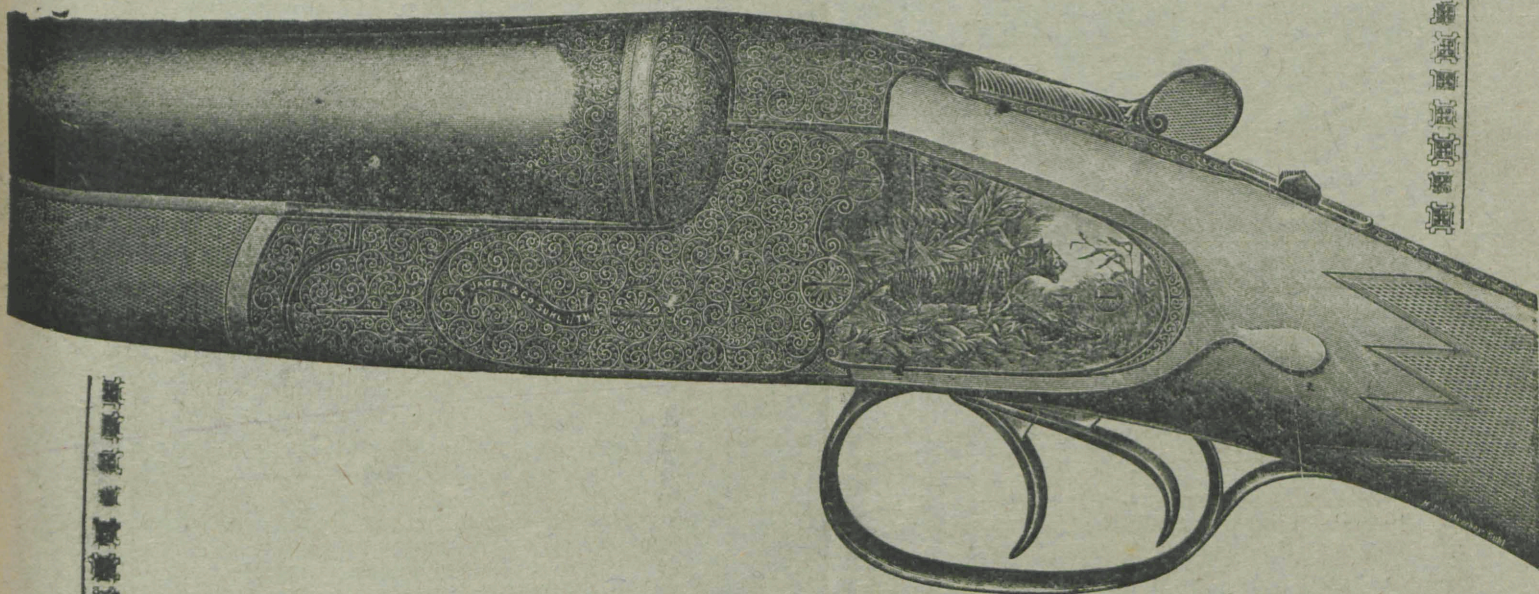
Sediul: PIAȚA C. A. ROSETTI No. 7 — BUCUREȘTI I.

— TELEFON 313/47 —

A R M E L E

F. JAEGER & Co.

Sunt neîntrecute ca tir și
soliditate, putând rivaliza
în privința aceasta cu cele
mai scumpe arme engleze

Toate armele fabricate de
această casă pentru mem-
brii „UNIUNEI“ sunt cea mai
elocventă reclamă, obținând
fără excepție predicatelor
„exceptional“ și „superior“
la standurile oficiale de in-
cercare din străinătate.

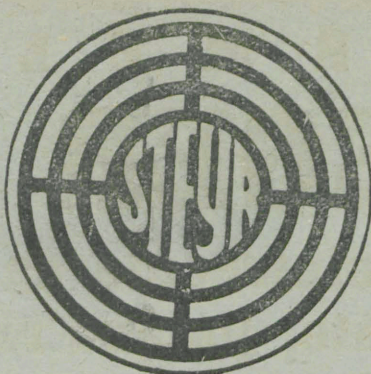
SPECIALITĂȚI:

Zăvoarele „Simson-Jaeger“ și „Vertical-Blok“ care rezistă celor mai formi-
dabile presiuni (-) Armarea separată de glonț, patent Jaeger, pentru drillin-
guri (-) Ejectorul infallibil sistem Jaeger (-) Viza patent Jaeger, etc.

Ultimul catalog ilustrat și cu prețuri se
trimite membrilor „UNIUNEI“ franco
la cerere, adresată la sediul nostru.

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

3 ARME

3 ARME

care nu trebuie să lipsească din

echipamentul d-ștră sunt :

Carabina Mannlicher-Schönauer

în calibrele 6,5—8,2—9 și 9,5 mm., precum și calibrele de mare viteză nou introduse :
7 × 62, 7 × 64 și 8 × 60 mm.

ARMA DE VANATOARE HAMMERLESS

cu țevi de schimb caș 12 și 16.

PISTOLUL AUTOMAT „STEYR“ CU ȚEAVĂ BASCULANTA

cal. 6,35 și 7,65 mm.

SUNT ARME DE CEA MAI MARE PRECIZIE

ATÂT CA TIR, CÂT ȘI CA EXECUȚIE

STEYR-WERKE A. G.

Wien I, Teinfalstrasse 7.

Reprezentată prin „Uniunea Generală a Vânătorilor din România“.

Catalog ilustrat contra marcă poștală necesară.

Carabinele de vânătoare cu repetiție sistem „Mannlicher-Schönauer“, aparțin categoriei de arme de vânătoare cu închizător cilindric și mișcare rotatoare pentru deschidere, închidere și armare; zăvorirea se efectuează prin dispozitive așezate simetric în dosul capului mobil.

Magazinul este așezat în mod practic cu totul în pat; iar partea lui inferioară este închisă hermetic, făcând imposibilă intrarea prafului. El ocupă puțin loc și pe lângă o greutate redusă îi dă armei și un aspect elegant. Mecanismul de ridicare rotativ, cu cartușele așezate concentric, în contrast cu sistemul în care cartușele sunt așezate pe 2 rânduri, în zigzag, exclude orice strângere a cartușelor. Introducerea cartușelor în magazin se face cu ajutorul unui încărcător lamă.

Inchizătorul este foarte maniabil atât la deschidere cât și la închidere. Când el este închis, obturatorul se poate asigura în mod perfect. Demontarea și remontarea mecanismului de ridicare și al închizătorului se poate efectua ușor, fără nici o uneltă.

Carabina cu repetiție „Mannlicher-Schönauer“, se fabrică în calibrele 6,7—8,2—9—9,5—7×62—7×64 și 8×60 mm. Toate calibrele se disting prin calități balistice remarcabile.

Noile arme hammerless „Steyr“ în calibrele 12 și 16, posedă avantaje extraordinare, față de toate armele hammerless existente.

1. Toate piesele sunt fabricate din oțelurile speciale, renumite styriene, produse în uzine proprii și toate armele sunt încercate pentru uzul pulberii fără fum.
2. Bascula nu are nici o deschizătură, etc., deci nu poate intra nici praf nici murdărie în interiorul ei
3. Mecanismul este construit cât de simplu posibil, constând numai din patru părți: din piesa de armare percutor, arc și trăgacele exterioare.
4. Siguranța nu fixează numai trăgacele, ci și percutoarele, împiedecându-le să scape din cauza unei izbiri sau căderi. Prin urmare, este exclusă o descărcare accidentală.
5. Armele se pot livra și cu 2 rânduri de țevi. Un rând cal. 12 și altul cal. 16, așa că vânătorul își poate transforma în câteva secunde, fără unelte arma cal. 12 într-una cal. 16.
6. Trăgacele se pot regla ușor prin câte un șurub mic așezat lângă fiecare trăgaci, regulându-le după placul vânătorului să scape ușor, sau mai greu.
7. Ejectorul automat se poate pune afară din funcție, cu ajutorul unei mici chei.

PISTOLUL „STEYR“

este singurul pistol cu țeavă basculantă. Avantajele lui sunt:

1. **Siguranță absolută.** Prin bascularea țevii ne putem ușor convinge dacă pistolul este încărcat sau nu. Pistolul se poate descărca fără greutate și fără pericolul să fi rămas vre-un cartuș în țeavă. Siguranța nu fixează trăgaciul, ca la cele mai multe sisteme de pistoale, ci cocoșul armei.
 2. **Maniabilitatea.** Prin bascularea țevii putem vedea imediat interiorul mecanismului. Se poate introduce ori când numai câte un cartuș în cameră, ce permite folosirea armei în mai multe direcții și anume:
 - a) ca pistol cu un singur foc, în cazul pierderii încărcătorului;
 - b) spre a trage numai un singur foc, punând încărcătorul la prima gradație;
 - c) în sfârșit, ca armă cu repetiție, ca orice pistol automat.
 3. **Curățirea ușoară.** Fără a demonta pistolul, se pot ușor vedea mecanismul de dat foc cum și toate celelalte părți, a căror curățire este necesară după tragere.
 4. **Toate piesele sunt intersanșabile.** Ele se pot schimba fără cea mai mică greutate.
- Pistolul „Steyr“, mai are multe avantajii, din care amintim: Forma elegantă — Greutatea mică — Precizia tirului — Rezistența incomparabilă — execuția fină.

NU CUMPARAȚI NICI O ARMĂ ÎNAINTE DE A VIZITA EXPOZIȚIA UNIUNEI

DACĂ DORIȚI SĂ CUMPĂRAȚI VRE-O ARMĂ SAU VRE-UN
ARTICOL DE VÂNĂTOARE,

CEREȚI ÎNTÂI OFERTA MEA, CARE VĂ DĂ ÎNTOTDEAUNA
CE CĂUTAȚI, LA PREȚURI

fără concurență

arme cu 4 țevi, Drillinguri, arme cu 2 țevi cu
și fără cocoașe, execuție de primul ordin,
fabricație proprie,

ARME-LOESCHE-MAGDEBURG

KÖLNERSTRASSE 13

FABRICA DE ARME DE VÂNĂTOARE, SPORT, ȘI DE
APARARE, MUNIȚII DE TOATE FELURILE; ARTICOLE DE
VANATOARE; IMBRACAMINTE DE VANATOARE ȘI SPORT

CEA MAI MARE CASA DE SPECIALITATE ÎN ACEASTA BRANȘĂ (-) FURNISOR
AL M. S. REGELE FERDINAND I

Fasani Ungurești

GALGA

Ferma de

fasani

ungurești

TURA (Jud. Pest) Ungaria
a aristocratului baron Victor Schosberger

Crescătorul John Butter

expediază din rasă pură și de prima clasă ma-
terial de crescătorie: P. mongolicus, P. torqua-
tus, P. versicolor, P. colchicus, P. formosanus

OUA DE FASANI

PUI DE O ZI

FASANI DE PRĂSILA

FASANI DE VÂNĂTOARE
(prin încrucișare)

LISTA DE PREȚURI LA CERERE

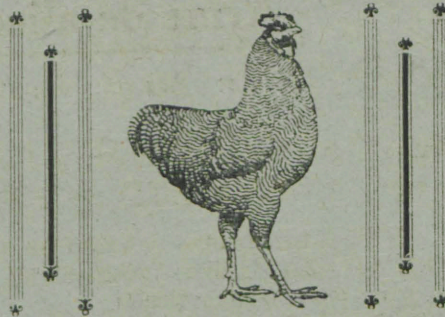
Transporturile se fac în ordinea primirii co-
menzilor. — Fasani de vânatoare pentru reîm-
prospătarea sângelui se primesc imediat.

20

Crescătorie de păsări

„GEMMA“

Proprietar Colonel EMIL FOLTZER
Str. Gl. Dragalina 63 — Chișinău

Pui și ouă de clocit din rasele:
Rhode-Island roșu întunecat Le-
ghern Americani, Plymouth-Rock,
rațe alergătoare albe și Khaki
Cambell. Catalogul ilustrat se
trimite contra sumei de lei 10
care se va rambursa la
prima comandă de 12 ouă.

Marca Fabricii

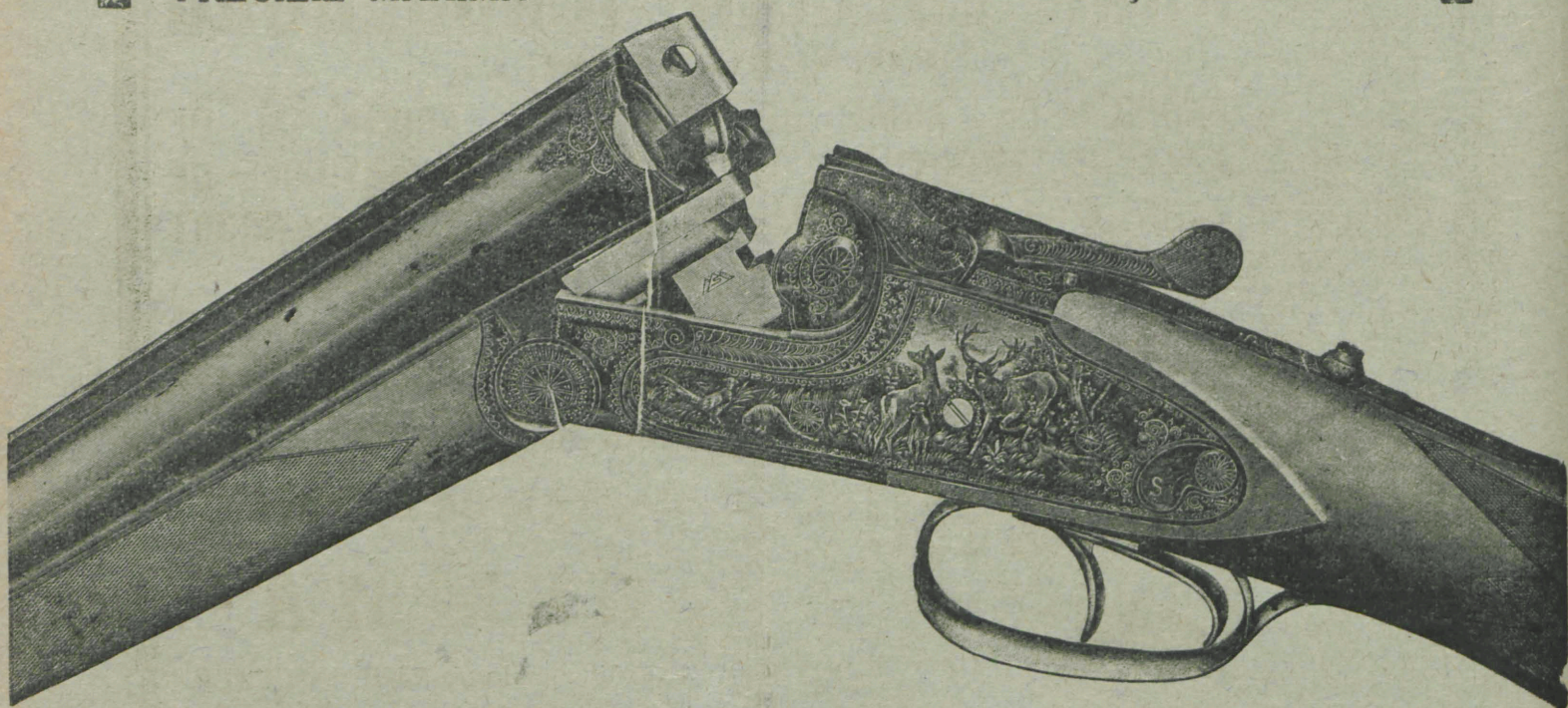
Waffenfabriken
Simson & Co. Suhl Vrb.

ARME DE VÂNĂTOARE ȘI DE SPORT

==== IN EXECUȚIE SUPERIOARĂ ====

PRECIZIE MAXIMĂ

EXECUȚIE ARTISTICĂ

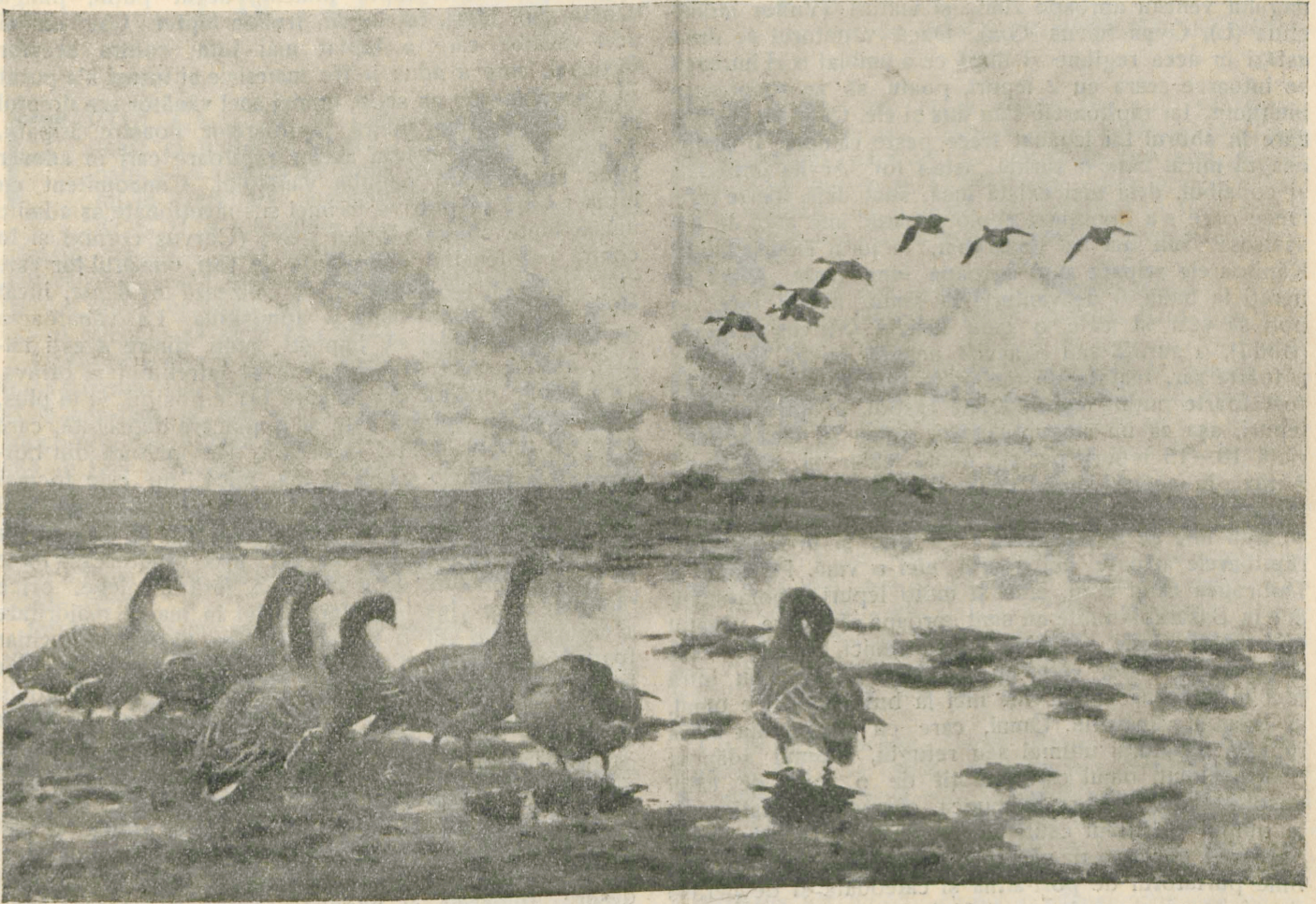
Arme de alică cu două țevi

:::: pentru vânatoare și sport ::::

ARME CU 3 ȚEVI (Drillinguri), CARABINE CU REPETIȚIE, ARME DE GLONȚ
cu 2 țevi, ARME MIXTE cu 2 țevi, ARME CU 3 ȚEVI, din care 2 pentru glonț.

ARME SPECIALE pentru VÂNATUL CEL MAI PUTERNIC, ARME pentru GLOANȚE DE
MARE VITEZĂ, CAL.: 7×65, 8×60 Magnum, 8×65, 8×75, 9,3×62 Magnum, 9,3×74, cu cel
mai mare rendement a tirului.

Simson

O ÎNTÂMPINARE

de CĂPITAN J. JACOBI

ÎN TOTDEAUNA ACELAȘ cântec, întotdeauna aceeași greșală: răpitoarele noastre aripate sunt de vină dacă scade vânatul nostru mic. În articolul d-lui Lagler din No. 12/1930 al Revistei Vânătorilor, intitulat „Importanța vânătoarei cu buha“, se poate citi textual: „...după părerea mea, răpitoarele aripate sunt mai periculoase chiar decât cele păroase, ele distrugând nu numai puii de vânat în timpul prășilei, ci și în restul anului prind vânatul mic crescut deja, și mai ales stârpesc vânatul util aripat“. Și de aci d-l Lagler le socotește doar ca un ultim recurs și numai pentru ciori. E vorba de otravă. Căci tocmai acele răpitoare cari pot cauza vânatului mic oarecari pagube, nu se ating de loc, sau numai în cazuri excepționale, de mortăciuni — și deci nu vor atinge nici otrava. Se vor prăpădi în schimb acele răpitoare cari sunt absolut inofensive, după cum s'a prăpădit, de pildă, giganticul Vultur bărbos (*Gypaetus barbatus barbatus* (L)), care a dispărut aproape complet din munții noștri, datorită otrăveii expuse contra răpitoarelor păroase. La stârșitul recomandățiunilor d-sale, d-l Lagler indică cititorilor, ca un mijloc pentru distrugerea răpitoarelor aripate, și care dă rezultate „colosale“, vânătoarea cu bufnița. Dacă am urma toate aceste sfaturi, desigur că în câțiva ani n'am mai avea răpitoare aripate, dar mă întreb, ajunge-vom și la al doilea scop, înmulțirea vânatului util? Dar în afară de aceasta, poate fi oare o onoare pentru un vânător să execute un verdict de moarte dat răpitoarelor noastre aripate — celor mai mândre dintre păsările noastre? Suntem oare numai măcelarii, cu gândul

numai pe câștig, sau mai există încă și în sufletul nostru un pic de dragoste pentru natură și tot ce trăește în ea? Inchipue-ți dacă aceste mândre păsări n'ar mai fi. Dacă ai trece prin minunatele noastre păduri fără să mai vezi o acvilă rotindu-și cercurile ei majestuoase la o înălțime unde o ajung aproape numai gândurile tale; dacă în câmpie n'ai mai putea să te bucuri de jocul deschis al micilor șoimi, iar primăvara, la marginea bălților, n'ai mai putea să-ți desfeți ochii la jocul hereților îndrăgostiți; ori să nu mai ai vreodată prilej — și acum destul de rar — să vezi șoimul călător cu câtă desăvârșită eleganță îți răpește din stol o rață, pentruca să se ducă apoi cum a venit, o umbră vâjâitoare. Sunt plăceri estetice de cari n'aș vrea să fiu lipsit niciodată. Cu măcelarii orașeni nu caut să intru în nici un fel de concurență.

Să admitem însă că părerea mea nu este luată de nimeni în seamă, iar sfaturile d-lui Lagler sunt ascultate și aplicate așa cum rees din articolul sus-menționat — și s'ar distruge răpitoarele noastre aripate: am ferma convingere că nu s'ar înmulți vânatul mic de loc, sau cel puțin nu s'ar înmulți simțitor. Numai două exemple. Imediat după război am avut prilej să vânez mult în Dobrogea, în regiunea Cobadin-Osmancea-Azemlar-Sofolar. Era un belșug de vânat, iepuri, potârnichi și prepelițe, cum nu mai văzusem până atunci niciodată. Iar aerul era animat de răpitoare, în primul rând de diferiți hereți (circus), iar apoi mai cu seamă de acvila imperială (*Aquila heliaca* Sav.), codalb (*Haliaeetus albicollis* (L)), acvila neagră mică (*Aquila pomarina* Brehm),

toate felurile de surlițe (Buteo), iar din pădurile Babadagului veneau aproape zilnic și vulturi (Vultur monachus (L), Gyps fulvus Gm). Dacă vânătorul se duce astăzi în acea regiune și după ce a umblat o zi întreagă se întoarce seara cu 2 iepuri, poate să se socotească mulțumit. Iar răpitoarele s'au dus și ele. Câte un herete, care în sborul lui legănat trece peste câmpie, o acvilă neagră mică, câte o surliță, asta-i tot. Acvila imperială și codalbul, deși mai există încă, sunt deja foarte rare. Dece oare s'a împușinat acolo vânatul mic atât de dezastros? Sau aci în Basarabia, în jurul Bolgradului? Răpitoarele aripate sunt aproape inexistente. Afară de hereți la baltă și de vânturei la câmp, numai rare ori poți să vezi și câte o gaie neagră (Milvus migrans (Bodd)), o surliță sau o acvilă neagră mică. Codalbul e foarte rar. Înainte de război în regiunea aceasta au fost foarte puțini iepuri. După război, o abundență de iepuri, așa că un singur vânător putea să facă cu ușurință 10—15 iepuri pe zi, poate chiar și mai mult. Astăzi, în același timp, dacă ai mult noroc, te poți întoarce cu 3—4 iepuri. Care este cauza că și aci vânatul mic se împușinează? Și aci, și în Dobrogea, răpitoarele aripate nu poartă nici o vină. Pe când în Dobrogea când erau, erau și mulți iepuri și potârnichi, aci în Basarabia unde nu sunt aproape răpitoare, vânatul mic totuși scade. Care sunt însă atunci cauzele? Este o răpitoare mare, care nu mănâncă otravă, nu intră nici în căpcane și nu vine nici la bufniță — este omul, și chiar și vânătorul. Omul, care cu plugul din mână răpește vânatului ultimul său refugiu, ultimul adăpost pentru clocit, omul care însoțit de o haită de câini absolut inutili, merge la munca câmpului, câinii, cari în timpul clocitului caută în câmpie și strică orice cuib pe care-l găesc, și vânătorul, sau să-i spunem mai bine purtătorul de port-armă și câteodată și de permis de vânătoare, care împușcă fără socoteală tot ce-i vine în cale, care nu se satură niciodată, care ucide, dar nu vânează. Astfel de răpitoare sunt și toate societățile de vânătoare cari nu cunosc câtuș de puțin contingentul de vânat care populează terenele lor și deci nu pot nici limita numărul de vânat ce se poate împușca, cari nu mișcă nici o mână pentru a îmbunătăți posibilitățile de trai ale vânatului mic amenințat din ce în ce mai mult prin agricultura intensificată. Acestea sunt adevăratele cauze pentru care scade contingentul vânatului mic. Nu-i nici lupul, nu-i nici vulpea, nu sunt nici răpitoarele aripate, cel puțin în marea majoritate a cazurilor, ci este agricultura intensificată, țaranul cu haita de câini după el și vânătorul inconștient. Contra acestei treimi trebuie să luptăm dacă vrem să oprim scăderea vânatului mic. Liniștiți-vă D-lor agricultori-vânători nu înțeleg deloc să ducem o luptă în dauna agriculturii, ci numai o luptă în folosul vânatului nostru mic. Căci putem foarte bine exista unul lângă altul, și n'are să

sufere din această luptă nimeni, decât puțin, punga vânătorului. Deci, înțelegeți, trebuie luptat. Căci numai acel vânător care a luptat mai îndelung contra acestor dușmani, care a adus jertfe materiale și totuși n'a putut să ajungă la nici un scop, numai acel vânător are dreptul să arunce o primă piatră răpitoarelor noastre aripate, și anume, numai contra acelor răpitoare cari în adevăr aduc și oarecare pagubă vânatului. Concomitent cu lupta noastră în privirea treimei sus-menționate aș admite numai lupta contra ciorilor grive (Corvus cornix) și în contra coșofenelor. Cunoscut de toți, numărul lor este atât de mare, iar pagubele ce cauzează evidente, încât chiar o luptă înverșunată e admisibilă. La vânătoria cu bufnița ai prilej să împuști mulți dintre acești tâlhari, așa că n'are să fie nevoie să întrebuințezi otrava, care trebuie ocolită ori de câte ori e posibil. Și în plus, vânătoria cu bufnița este și o plăcere deosebită, care cere tot timpul atenția încordată, iar lovitura din bordeiul mic, printr'o gaură și mai mică, nu este tocmai așa de ușoară. Natural că la bufniță nu vin numai ciori sau coșofene; vin toate răpitoarele cari în drumul lor zăresc pe regele nopții. Nu este însă vânătorească, ba e chiar condamnată, de a împușca, fără a alege, orice răpitoare care vine la bufniță, căci în marea majoritate a cazurilor ele vor fi inofensive, iar agriculturii chiar foarte folositoare, și numai un procent mic de tot vor fi din cele cari pot să facă și oarecare pagubă vânatului mic. D-l Lagler publică în articolul d-sale și o listă de răpitoare împușcate la bufniță. Trebuie să recunosc că pe mine m'a întristat acea listă. Căci ca să omoare un număr de răpitoare aripate cari se pot oarecum justifica, a trebuit să moară un număr de două ori mai mare de răpitoare absolut inofensive! S'a întâmplat deci tocmai lucrul pe care-l prevăzusem în articolul meu despre „foloasele și pagubele aduse de păsările răpitoare“ publicat în Revista Vânătorilor, No. 8—10/1930. Iar printre răpitoarele împușcate, figurează pe acea listă și o *Aquila chrysaetus*, care deși poate să facă stricăciuni, totuși mai bine nu ar fi figurat acolo, căci nu putea fi decât o mândrie și o podoabă a pădurilor Lipovei. Deci, dacă nu poți deosebi răpitoarele între ele, mai bine nu trage în ele. Urmezi astfel o excelentă școală de „disciplină vânătorească“, care nu poate fi decât de folos numelui tău de vânător, iar pe de altă parte fi sigur că n'ai să resimți aproape niciodată micile pagube pe cari unele dintre răpitoare le pot pricinui vânatului tău mic. În nici un caz nu pot fi făcute ele vinovate de scăderea contingentului de vânat mic.

Cauzele cari cred că micșorează contingentul de vânat mic le-am enumerat mai sus: agricultura intensificată, plugarul cu haita lui de câini și vânătorul inconștient. Cum trebuie să luptăm în privirea acestor cauze primordiale ale scăderii vânatului nostru mic, voi căuta să arăt într'un articol viitor.

A D U N A R E A G E N E R A L Ă

Adunarea Generală anuală a „Uniunii“ este fixată în ziua de 2 Mai 1931, ora 3 $\frac{1}{2}$ p. m. și va avea loc la sediul „Uniunii“.

În cazul când în ziua de 2 Mai 1931, adunarea nu se va putea ține din cauză că nu ar fi prezenți cel puțin 50 membrii, ea se va amâna conform art. 40 din statute pentru ziua de 9 Mai, când se va ține oricare ar fi numărul de membrii prezenți.

ORDINEA DE ZI:

1) Darea de seamă asupra exercițiului 1930; 2) Aprobarea bilanțului și descărcarea Consiliului de Administrație; 3) Complectarea Consiliului de Administrație conform art. 25 și 42 din Statute; 4) Propunere pentru eventuale modificări ale Statutelor; 5) Diferite chestiuni generale.

IN CHESTIA VIPEREI

de MAIOR SCHNEIDER-SNYDER

FAPTUL CĂ ȘTIM de existența reptilelor otrăvitoare în teritoriul nostru de vânătoare, este de natura să reducă cu mult entuziasmul vânătorului în exercitarea îndeletnicirii sale. În partea de S. E. a Carpaților noștri, această reptilă se găsește mai des, decât presupunem în genere, atât vânătorii cât și turiștii. Motivul că nu sunt observate mai des, trebuie căutat în faptul că nu toți vânătorii și turiștii au ochiul obișnuit să vadă în pădure.

Vipera periclitează viața la oameni, câini și vânat și este după părerea mea necesar—fără să avem vreun scrupul—să le omorăm la orice ocazie. Folosul pe care vipera îl aduce prin distrugerea șoarecilor, nu poate avea greutate în fața pericolului de moarte ce-l prezintă pentru oameni și animale și a stricăciunilor ce le face prădând cuiburile de ouă și pui. Astfel am procedat întotdeauna și foarte adesea n'am făcut economie de cartușe, chiar atunci când riscam peri olul să-i stârnesc prin aceasta furia.

Intr'o dimineață urmăream un mistreț, în care trăsese noaptea. Urma trecea peste o cărare, pe care, întinsă în soarele dimineții de August, văzui chiar lângă urma porcului, o viperă în mijlocul drumului; era un exemplar foarte dezvoltat din această sămânță scârboasă. Scurt decis, am tras asupra ei cu teava de alice a armei mele mixte. Locul era pe firul apei de sub șeaua dintre Culmea și Dhamu, în Munții Bucegi.

Era în August. În zorii zilei când soarele făcea să sclipască picăturile de rouă, munții se răsfățau în toată splendoarea. Abia la 150 m. în față aveam un țap de capră neagră bun, ba chiar foarte bun. Eu eram mascat de tufele de ienuperi, având perspectiva cea mai frumoasă să mă apropii mai mult — deși cu express-ul englezesc cal. 450, bine rezumat, nu ar fi fost riscată lovitura. Deodată însă... printre dărâmăturile de stâncă, văd corpul scârbos și înfiorător, negru cu colțuri albe, al reptilei care se încălzia la Soare; iar în aceeași clipă aproape, ea se sbătea printre pietre sfâșiata de glonț. Țapul însă nu mi-a mai venit în bătaia armei, decât după câteva săptămâni, în urma multor, multor zile de dibuire obositoare, cu privațiuni și locuri primitive de odihnă. Era în Bucșoi, odinioară, când express-ul englezesc era o armă foarte modernă.

Am mai strivit o viperă, lângă isvorul dela Dihamu, alta am împușcat-o iarăș pe dealul din proprietatea von Schobel, un loc foarte frecventat la Noua lângă Brașov.

Intr'o după amiază, chemam cocoși de alun în Valea Lărguța (lângă Dârste. Drumul trecea printr'o depresiune, pe lângă un loc mocirlos) când era să calc pe o viperă care zăcea în mijlocul drumului și care, din pricina umbrei arborilor, a scăpat și ochiului meu obișnuit cu pădurea.

Am sărit iute înapoi; iar lovitura cu alice care a urmat în aceeași clipă mă scapă de această reptilă îngrozitoare, dar și de cocoșul de alun pe care-l ademenisem, socotind după bățiile de aripi grăbite ce le auzeam.

Corpul viperei arăta o umflătură rotundă, care provinea dela un animal ce-l înghițise. Scârba pe care o am pentru șerpi nu mi-am putut-o înfrânge, deci n'am avut posibilitatea, să fac o constatare mai amănunțită.

Vechiul meu prieten de vânătoare Dl. Lazăr Louis, este cunoscut și se glumește pe socoteala lui, din pricina prevederii, care frizează la el frică copilărească, în ce privește viperile.

Domnul acesta, fiind vânător și pescar de păstrăvi pasionat, avea — pot spune — un ghinion excepțional să se întâlnească la toate osaziunile posibile și imposi-

bile cu vipere, din care a omorât chiar un număr respectabil. Mereu se întâmplă să le ucidă la vânătoare sau dealungul pâraelor de munte la pescuitul păstrăvilor. Din păcate și D-lui Lazăr îi este scârbă de râmele acestea, lucru care n'a îngăduit să facă nici la exemplarele ucise de D-sa o constatare a conținutului stomahului.

Una din cele mai neplăcute întâlniri a'e sale cu vipere se petrecu în modul următor. Obosit fiind dela paza făcută pentru vânarea unui țap de căprioară, se așază într'o vâcea acoperită de mușchi, sgrijinit în cotul drept. Când se întoarse pe stânga și vără mâna în buzunarul drept, o retrase instictiv simțind un corp rece. Uitându-se acolo, vede capul unei vipere care eșea din buzunar. Sudoare rece de spaimă, scârbă și fiori de groază l au cuprins până când și-a scos haina — timp ce i s'a părut o veșnicie — pentru ca apoi, cu sentimentul omului, scăpat din pericol, să piseze cu patul armei șarpele ce se afla încă în buzunarul hainei. Se stabili apoi fără îndoială că fusese o viperă bine dezvoltată. Poveștea sună aproape ca o invențiune vânătoarească, însă adevărul a fost stabilit cu martori. Chestiunea s'a petrecut în munți la vest de Predeal, acum câțiva ani în Iunie.

Cu prietenul acesta vânam pe la sfârșitul lui Septembrie 1927 la cocoși de alun, la o depărtare de 30 de minute de locuința mea, în punctul numit Valea Largă, lângă Dârste. Pădurea strălucea în bătaia soarelui de toamnă cu o puzderie de nuanțe în culoarea bronzului, sulfului și a rubinului.

Salteaua de mușchi verde și afânat acoperită cu un covor de frunze bronzate mi se păru foarte ademenitor. Gata să-mi pun gândul în practică, mă aplecai și partea corpului pe care șade omul atingea aproape pământul, când întinsei mâna să iau o cracă uscată din locul ce-mi alesesem. În clipa când mâna era să atingă craca, aceasta se pune în mișcare... era o viperă!

O săritură înapoi, epolez arma, însă prietenul meu mă oprește să trag pentru ca bubuitul să nu neliniștească teritoriul. El însă voia să gonească cu un ciomag, ce-l luă repede, reptila care scotea cu ură limbile la noi. Ciomagul se ridică, se agăța însă de crăci, iar vipera dispăre ca o săgeată.

Acelaș domn făcea cu dl. Flayner Fritz pe la sfârșitul lui Iunie 1928, pază la țapi roșii. Se oprise să se odihnească într'un loc, își întinde pelerina pe iarbă. După o vreme, pe când domni ședea pe pelerină, văd eșind de sub ea, o viperă. Până să găsească un ciomag, șarpele dispăru.

Seniorul scriitorilor vânătoarești maghiari, Dl. Inspector General Silvic, Ing. Ferdinand Szlávik, bărbat de circa 80 de ani, îmi povestește despre viperă după cum urmează: În cursul carierei sale silvice și vânătoarești în decurs de 55 de ani, a observat și a stabilit cu precizie și în mod obiectiv, examinând și conținutul stomacal, că vipera (vipera berus) ca și (vipera ammodites), sunt jefuitoare de cuihuri, distrugând ouă și pui. Prima este în special stricătoare pentru vânat și anume distruge cuiburile și puii găinilor de alun, mestecă și de munte, făcând pagube însemnate. Chiar în fazanerie a observat dl. Szlávik cum, șerpilor atacau și omorau puii de fazan care își căutau ouă de furnici prin mușuroae. În exemplul acesta nu pomenește însă de felul șarpelui.

Vipera nu este împiedecată la jefuirea cuiburilor, de înălțimea la care el este construit. Dl. Szlávik a observat un cuib de mierlă oșezat la o înălțime de 2,5 m., pentru a putea ridica puii la timp. Intr'o zi văzu la mierlă

o agitație disperată. Privind în cuib, văzu un ghem negru, pe care-l socoti că sunt pui ce se strâneau unul într'ultul să se încălzească. Tocmai la timp opri gestul de a întinde mâna, văzând capul, șarpelui, care se ridica, privindu-l cu răutate și perfidie. Descoperi mai târziu, că în stomacul ei se găseau cinci pui, cărora, după ce vipera îi înghițise, le ocupase locul în cuib, odihnindu-se încolăcită.

Vipera este și va rămâne o reptilă periculoasă pentru om, câine și vânat, amenințându-le veșnic viața. Este un sentimentalism bolnăvicios să fie considerată ca un animal folositor agriculturii, numai pentru motivul că mănâncă șoarecii. Trebuie ca vipera să fie distrusă la orice ocazie ce se prezintă, fără milă și cruțare. Știința medicală însă ar trebui să dea un mijloc care se poate aplica imediat, pentru a feri oamenii și animalele de cunoscutele cunoștințe ale mușcăturei unui șarpe veninos. Se zice că o injecție de hipermanganat de potasiu sub locul unde s'a produs mușcătura ar folosi. Chestiunea

aceasta ar trebui să fie confirmată de cercurile medicale, sau să se indice un alt mijloc care se poate aplica tot cu siringa. Prin aceasta s'ar simplifica cu mult mijloacele curative ale mușcăturei de șarpe, de oarece vânătorul, turistul și agricultorul din regiunile unde sunt vipere, ar putea să adauge la echipamentul său siringa și medicamentul respectiv.

Eficacității băuturilor alcoolice în cantități mari, care ar trebui ingerate în asemenea ocazii, nu pot acorda o încredere prea mare. Faptul că au scăpat dela moarte indivizi după un astfel de tratament, cred că se datorește mai mult faptului că nu a intrat în corpul lor o cantitate suficientă de otravă, rezistenței fizice, la care se adaugă și starea timpului.

Mă abțin dela discuțiunea mijloacelor curative de tratament, deoarece ar trebui să repet lucruri cunoscute, în care și eu ca profan, aștept lucruri noi din partea celor competenți.

TIRUL LA SBOR

de M. GALAȚI

IN EXCELENTA Revistă a Vânătorilor, precum și în toate celelalte Reviste sportive, am văzut tratându-se diferite chestiuni privitoare la toate sporturile practice la noi în țară, dar nu am văzut în nici una vre un cuvânt scris și despre sportul tirului la sbor cu arma de vânătoare.

Să fie oare acest Sport atât de indiferent și lipsit de atracție pentru sportmenii și mai ales pentru vânătorii noștri?

Fiind practicat în aer liber nu poate decât să fie distractiv și deci indiferent nu ar irebui să fie, de oarece el este baza sau mai bine zis „Abecedarul vânătorului“ care dorește să fie și bun trăgător.

Toți adeptii, fără excepție, ai acestui sport fiind dornici să devie buni țințași, singurul mijloc mai potrivit pentru atingerea acestui rezultat este—ca la toate sporturile—exercițiile și antrenamentul.

Aceste exerciții însă nu se pot face, cu efect apreciabil asupra vânătorului propriu zis din mai multe motive, dintre cari cele mai importante sunt, bunul simț vânătoresc care ne obligă să ocrotim puținul vânat ce avem, iar nu să facem școală pe spinarea lui și sezonul scurt al vânătoarei libere în timpul căreia majoritatea vânătorilor nu pot folosi decât duminicile și sărbătorile și chiar atunci cu riscul de a trage numai câteva cartușe de fiecare dată.

În aceste condițiuni, este dela sine înțeles, că, nu se pot realiza dorințele inerente fiecărui vânător pentru perfecționarea tirului său și atunci este necesar să se recurgă la un mijloc artificial care să dea posibilitatea îndeplinirii acestei dorințe.

Acest mijloc artificial este tirul la sbor fie cu porumbii vii, fie cu talere de asfalt aruncate de o mașină. Cum însă exercițiile la păsările vii este mai greu de realizat din cauza dificultăților de a ni le procura și a costului prea ridicat, rămâne talerele care se găsesc în țară, costă mult mai puțin și procură o mare variație de lovituri după dorința inimei fiecărui trăgător.

Acesta este singurul mijloc mai eficace care, pe lângă o distracție plăcută, poate să ne amelioreze tirul și să ne fie antrenat în tot cursul sezonului oprit, iar deschiderea vânătoarei să ne găsească pregătiți pentru aplicarea învățămintelor obținute.

Singurul punct negru în aplicarea acestui deziderat ar fi costul ridicat al munițiilor, dar totuși s'ar putea găsi un remediu: nu se cere decât puțină bună voință din partea celor în drept pentru a reduce prețul la pulberile de vânat și să dea astfel posibilitatea Fabricii Române de cartușe din București să producă muniții mai eficiente. Diferența care ar rezulta pentru Stat din această reducere nu ar fi o pagubă reală fiindcă s'ar acoperi și chiar depăși prin mărirea consumului.

Pe de altă parte, fiecare Societate de Vânătoare și Tir, la alcătuirea bugetului său anual, ar putea alocă o sumă pentru exercitarea tirului la sbor și care sumă va fi folosită pentru acoperirea unei părți a cheltuielilor inerente rămânând ca restul de o mică parte să fie suportat de trăgătorii respectivi.

Aplicându-se acest mijloc, membrii vor avea posibilitatea să se antreneze fără să-i coste prea mult.

Pentru propagarea și încurajarea acestui sport, pe la sfârșitul sezonului de tir, sau mai bine zis, înaintea deschiderii celui de vânătoare, s'ar putea organiza concursuri între membrii aceleiași societăți și concursuri între Societăți a căror trofeu să fie o cupă sau alte premii. După cum fac și Societățile de Football, Tenis etc. În această direcție „Uniunea Generală a Vânătorilor din România“ ar avea mult de zis și mai ales, de făcut, ea fiind cea mai indicată să ia inițiativa.

Să sperăm că ideea aceasta expusă aci va găsi adepți printre vânătorii noștri și va provoca discuții contradictorii din partea celor mult mai competenți de cât subsemnatul, în această materie și dacă scopul va fi atins, atunci sunt convins că va eși și lumină.

ISPRAVA LUI CONU DUMITRACHE

de R. MURAT-Iași

CÂND A EȘIT la pensie conu Dumitrache a spus: „De-acum trimet baba să steie la fete, iar eu îmi fac un bordei în pădure; am împlinit 70 ani, sunt mulțumit; cât oi mai trăi de-acum 'nainte e câștig“.

Și 'și trăește viața, așa cum îi cere inima lui de vânător pățimaș, pe care nici vârsta, nici greutățile zilei de azi nu ia'u putut'o muia. Iși are la Florițoaia vânătorii, lui tovarășii lui de 45 ani de vânătorie, pe Gheorghe Crudu și pe Grigore Dragomir, ai căror ochi astăzi cerniți de ochelari, capătă o scânteiere deosebită la amintirea isprăvilor frumoase din trecut, sau la ispitirea unei partide noi.

Conu Dumitrache cu un mistreț galben de culoarea frunzei pălite, cu pete negre simetrice, greutatea 136 Kgr., 1,60 m. lungime întins.

Cu asemenea inimă și cu asemenea tovarăși, conu Dumitrache nu e grăbit nici odată să se întoarcă acasă; rămâne în urma noastră, fiindcă în totdeauna mai are ceva treabă, iar când e de mers la vânătoare, el pleacă cu 2—3 zile mai 'nainte. Pădurea, pușca și moșnegii lui, sunt tot cea ce'i trebuie ca să fie fericit.

La Sădeni însă e paradisul lui. Acolo are pe Gheorghe Roman, un moșneag cu care vânătoarește de 50 ani. Nu există om pe lume, să cunoască mai bine ca moș Gheorghe, pădurea care o sprijină de 80 ani. E vânător iscusit, cunoaște obiceiurile vânatului ca nimeni altul pe lume și tocmește gonile, *că nu se află să iese rău*. Dar e și neîntrecut meșter rotar și în pădure este lemn bun de lucru; și are norocul să aibă casa în marginea pădurei și o răpușoară, care ese drept la casa lui, și nimeni nu'l supără de 50 de ani.

Intr'un rând prin luna Ianurie ne-am dus la o vânătoare, într'o pădure unde se știa că sunt porci și au fost în realitate, dar n'a căzut nici unul. În ziua aceea au avut băeții ghinion și când ai ghinion, poți să tragi ori cât de bine, că vânatul nu cade. Și'l poftisem și pe conu Dumitrache dar el n'a voit să vie cu noi și s'a dus în treaba lui.

Peste câteva zile a venit la mine radios și mi-a povestit: Fusese la Rădeni și a avut o zi fără seamăn de frumoasă. Omătul de un lat de mână era neted și strălucitor că nu'ți venea să calci pe el, iar pădurea tolănită pe-o coastă de deal o vedeai cum geme de vânat.

În ziua aceea s'au tras mai multe focuri în Bumbăta și conu Dumitrache tot încerca săniuța cu vânat.

Dela o vreme se vedea că treaba era pe sfârșite, dar

fiindcă tot mai era timp de-a bătae, pornise repede oamenii să rânduiască goana. Și mergeau cu toții liniștiți unul după altul, dar cum e treaba vânătorului, cu ochii la urmele de pe omăt, când deodată pe moș Gheorghe îl apucă năbădăile: dăduse de o urmă de porc intrată, dar nu era eșită pe nicăeri și nu se putea dumeri de minunăția asta, că doar ciocăniseră toată ziua prin prejur.

În fine înconjură locul, iese porcul și ca de obicei trag mai mulți, dar porcul se duce.

Conu Dumitrache trăsese cu un glonte, pe care'l purta în buzunarul jiletcei de 10 ani; un glonte sferic turnat de d-sa, în tiparul anume comandat dela St. Etienne și în care își pusese toată nădejdea, așa că crea amărât lucru mare. Dracu de moșneag însă nu se lasă amăgit și pornește îndată pe urma porcului și merge pe dânsa până se înnoptează de tot, iar a doua zi de mâncate e la treabă, așa că nu se urcase încă soarele de-o su-liță pe cer, când dă de porc hodinind într'o gărlă.

Și-acum să vedem isprava lui conu Dumitrache. M'a pus în fața unui porc, care spânzurat într'un copac de picioarele de dinnapoi și întins măsura între vârful coptelor 1,66 m., cântărește fără mațe 136 kgr., avea colții unui porc de 2 ani și cea ce e mai curios, era cu părul galbăn în culoarea frunzei pălite și cu pete negre dispuse simetric pe corp, cu aspectul și toate caracteristicile unui porc sălbatic. În fotografia pe care am scos'o pe înserate, din cauza contrastului de lumină,

Drum în pădure spre Inanbasa.
Din expediția vânătoarească a Prințului Bibescu în Africa,
la articolul publicat în No. 2/931 a Revistei Vânătorilor.

culoarea părului a eșit cam albă, însă în realitate era galben închis.

Noi l'am răs pe conu Dumitrache, că e porc de casă, dar nici o glumă nu se prinde de el, atât de mândru era de isprava d-sale, și mai ales de demonstrațiunea făcută nouă, asupra proprietăților balistice ale glontelui sferic turnat de d-sa.

După câteva zile m'am dus să văd pielea porcului, despre care mie rușine să spun, că a luat'o moș Gheorghe să'și facă opinci. L'am găsit pe conu Dumitrache făcând cartușe de sitari și era foarte preocupat. Măsura lui de praf și alice nu se potrivește cu a noastră, dar el își are socotelile lui.

55 DE ANI, DE VÂNĂTOARE

(AMINTIRILE COLONELULUI A. R. de SPIESS)

DIRECTORUL VÂNĂTORILOR REGALE

în românește de G. LEHRER.

(URMAREA III-a)

DUPĂ ce toată lumea văzuse vânatul, bătrânul interveni laconic: „Hai la capre!“. Eu eram gata și începui să explic alor mei, drumul spre coliba dela stână: „O luați pe fâșia asta de iarbă devale, acolo la stâncă aceia o luați la dreapta, găsiți drumul oilor, iar eu vă ajung peste două ore.

De oarece cumnatul meu susținea că n'a fost niciodată prin regiunea aceasta, deci nu putea găsi singur

Vânătorii țărani Vasile Naita și Ion Oancea pe muntele Păltiniș.

drumul, soția mea începu să plângă și să-mi facă imputarea că o las să se nenorocească, singură în sălbătăciunea asta. În timpul acestei conversații, bătrânul observa pe însoțitorii mei, morfolind cu ciudă coada de lemn a lulelei. Pricepuse ce se petrecea. Când recunoscu că tovarășii mei aveau dreptate și că se vor putea rătăci ușor în labirintul de stânci, spusei cu semnare bătrânului: „Iată aceștia nu vor putea găsi drumul devale, iar neveste mele îi este frică fără mine!“.

— Să vă ia dracul pe toți și să lași muierile acasă când mergi cu mine la munte!

Astfel a fost răspunsul său, după care 'mi întoarse spatele cu dispreț, pornind singur la vale.

— Haide, haide bătrânule, nu fii supărat, vorbim noi de chestia asta mai târziu — răspunsei eu și îl urmai.

Câtă dreptate am avut însoțindu-i! După cum se întâmplă la munte, din cer senin, se deslănțui o vreme rea, astfel că a trebuit să ne adăpostim pe sub stânci, ca apoi uzi până la piele și tremurând de frig să ajungem până la stână.

Murdară și părăsită cum era, stâna trebuia întâi curățită de gunoiul vechi și apoi aprins focul.

Aci, deși eram la regim uscat au intervenit multe situații vesele, în special când stând în jurul focului să ne uscăm picioarele, prindeam pe ele purecii din stână desmorțiți de frig; iar când vărul Heinrich observă că vârful bocancilor săi începură să se răsucescă prăjindu-se din pricină că se apropiase mult de jar, nici bătrânul Gheorghe nu-și mai stăpâni râsul. Mulțumit de excursia noastră de peste zi, bătrânul adormi pe lângă foc, pe când noi, ocupați cu uscarea hainelor și cu prinderea nenumăraților țureci, veghiarăm până în zori de zi.

O întâmplare în contrast cu aventura țapului de capră neagră, o formează o pază în apropierea unui cadavru de bou sfâșiat de urs.

Era la sfârșitul lui Iulie 1890, când urcam spre Negoii, întovărașit de unul din zdravenii țărani vânători, anume Grigore Ranga din Frec, cu scopul de a așeza cadavre pentru momitul vulturilor. Când la pâraul Frecului întâlnirăm un om, care tocmai se apuca să jupoace un bou, pe care cu o noapte înainte îl răpusesese ursul.

Deoarece hoitul contrasta bine pe albia pietroasă a pâraului și vedeam posibilitatea să poț ucidă vre-un urs la pază, schimbai planul meu inițial, hotărându-mă să stau în noaptea aceia acolo la pază, după ce convinsei omul să lase bouul neatins.

Punând mâna cu toții, construim pe malul râpos un observator. Chiar lângă mal se găsea un trunchi de pom putrezit, care trebuia să servească de scaun, iar în față înfipserăm în pământ crengi cu frunze formând o mască. La dreapta și stânga nu era nevoe, deoarece atârnav destule ramuri dela arborii învecinați. Până la momentul oportun, trecurăm timpul cu povești și încetul cu încetul se lăsă pacea peste pădurea înverzită.

Grigore Ranga primise dela mine instrucțiunea să aștepte la 500 de pași mai la deal, fie până voi veni eu la el, sau să vină imediat când va auzi un foc dela mine. Intrai cu precauțiune în ascunzișul meu, și după ce Grigore așeză cu îngrijire crăcile mă părăsi cu un: „Dumnezeu să-ți ajute!“

Acum ședeam singur în observatorul meu. Murmurând curgea pâraul la vale, pe când liniștea sfântă domnea pretutindeni, peste munți și văi. Abia la 15 pași în fața mea era întins cadavruul bouului, pe pietrișul albicios. Incercai să ochesc. Epolatul mergea comod și sigur, dar după ce făcui cu cotul ridicat o gaură în peretele malului, nu mai putea fi vorba de vre-o lovitură proastă, mai ales că fiecare corp de culoare închisă trebuia fi văzut pe albia pietrei de calcar a pâraului.

Încetul cu încetul se ridică discul lunei pline, peste colții ascuțiți ai Negoiiului formidabil, revărsând peste întregul ținut lumina ei de argint. Am stat astfel liniștit până la ora 10, privind cu atenție câmpul vizual din față.

Nimic nu se mișca, numai fulgere îndepărtate și o uruială înfundată de tunet, mi se păreau pronosticurile neliniștitoare ale unei furtuni ce se apropia. Tot mai aproape venea bubuitul tunetului.

Bănuisem exact. Căldura apăsătoare din zilele trecute trebuia să se sfârșească cu o furtună. Mă consolam

însă cu ideea că nu voi fi surprins tocmai acum în pădurea întunecată de brad sau printre stânci, de vreme rea. Nouri întunecați alunecau dinspre S. W. gonind ca niște stafii sălbatice peste discul de argint al lunii, până când un nour negru ca tăciunele îl întunecă cu totul. Cu un sunet strident trecu prin ramuri un val de vânt, după care urmă curând un al doilea și al treilea, transformându-se într-o furtună care urla și fluera din toate părțile, în cât vârfurile bătrânilor fagi se aplecau spre pământ cu vacte și trosnete. Trăsnete înfiorător de luminoase urmate de tunete îngrozitoare, incendiau o clipă întregul peisaj răscolit de furtună.

Inghemuit pe locul meu, cu pălăria îndesată pe ochi, ședeam copleșit de spectacolul înfricoșător al naturii, în spatele paravanului de frunziș deslocuit de furtună.

Stai! Ce este acolo?... Un corp mare de culoare închisă se apropie cu precauțiune în semiobscuritate de cadavrul ce zăcea în fața mea. Acum se oprește. În timp ce inima-mi bătea să se rupă, ridicai încet Drillingul și fără să-mi pese de timp și furtună ședeam cu arma epolată. Lumina vie a unui trăsnet sfâșie întunericul luminând pentru o secundă animalul care era acum lângă bou. Trebuia să fie ursul Fulger după fulger brăzda trosnind întunericul nourilor. Însă din păcate prea puțin pentru a putea observa animalul ce ședea acum nemișcat în fața mea. Viza era bună. Cotul drept avea un reazim sigur în scobitura din mal. Dau foc. Răspunsul, un mormăit scurt și cași când nu s'ar fi întâmplat nimic, vadul pârului ce alerga la vale, rămase în galben-cenșe dinainte.

Numaidecât introduc un nou cartuș în țevă și într-o înfrigurată încordare, așteptam sosirea tovarășului. Picături mari de ploae, 'mi lovesc cu sgomot pălăria și fața până când în sfârșit vremea rea începe, cu deslănțuirea întregii sale furii. „Dar ce e?“ Aud deodată lângă mine, cu țeava armei îndreptată înaintea, văd pe Grigore alături. Cu multă precauțiune înaintăm amândoi gata de tras, spre cadavru. „Aha, aici e!“ Un corp negru zăcea lângă cadavrul sfâșiat. Grigore încercă să aprindă câteva chibrituri, zadarnic! Cerul ne veni în ajutor, deoarece un trăsnet grozav aprinse un fag bătrân. „Este mort“. Spuse Ranga.

Pipăi cu precauțiune corpul întunecat. Un păr lung și flocos îmi trecu printre degete. „Vai de mine!“ în locul labei puternice de urs am simțit în mână un picior subțire, iar cu o smucitură scosei la iveală un câine mare lăptos. Frumoasă surpriză!

Intre timp, furtuna ajunsese la apogeu, și din toate părțile curgeau pâraele în jos, astfel încât mergeam adese ori prin apă până la genunchi, trecând foarte anevoios pe drumul de pădure, inundat și el. După un marș forțat de trei sferturi de oră am ajuns la singura locuință omenească din regiune, la postul de guarzi financiari „Poiana Neamțului“, unde însă găsirăm ușile și ferestrele asifel închise, în cât ni se păru imposibil să pătrundem.

Nu ne rămase alta de făcut, decât să ne încuierăm în staulul murdar al oilor, pentru a ne usca hainele ude learcă, la focul ce-l aprinserăm, rămânând în neglijelul cel mai complet.

Afară însă continua ruperea de nori cu turbare, aducând cu sine o inundație mare a întregii regiuni. Furtuna a fost atât de grozavă încât a dărâmat vechile saline de la Ocna Sibiului, transformându-le în pâlnii saline cu apă pe care se vedeau plutind cadavrele soldaților căzuți în ele, pe timpul luptelor din anul 1849.

Astfel se sfârși, Slavă Domnului fără vre-o boală, această noapte îngrozitoare de pază la urs, care a fost repetată de altfel adeseori, fără rezultat.

* * *

Astfel eram prietenul Berger și cu mine, nedespărțiți la bine și la rău.

El a fost martor la cununia mea, nașul primei mele fetițe; el era „Unchiul Waldteufel“ — demonul pădurii-

lor, al copiilor mei, prietenu și sfetnicul casei mele. Neapărat n'au lipsit elemente de discordie care au căutat să ne despartă. Slavă Domnului, aceste fricțiuni nu ne-au atins și am continuat să rămânem aceiași prieteni credincioși.

Sosi dezastrul. Vechii camarazi și vânători, se uniră și mai strâns, legați de împrejurarea timpurilor grele. Zilnic venea la noi de două și de trei ori, chiar de era numai să vorbească pe fereastra bucătăriei cu nevasta și copiii, care pe acele timpuri fără servitori, făceau singure treaba.

Timpul trist de după război și revoluție, continuă.

Vânătorii țărani Vasile Naita și Bucur Bădilă din Rășinar.

Greu lovit sub raportul pecuniar prin pierderea economiilor făcute cu împrumutul de război, paguba cu regularitatea valutei care s'a stabilit la 2 coroane 1 leu a mâncat iară jumătate din averea rămasă, în cele din urmă deprecierea valutei, lipsa de regularitate în procedare cu încasarea impozitelor dinainte, a fost pentru toată lumea, dar în special pentru foștii ofițeri din armata Austriacă o lovitură mare. Grijele pentru hrana de toate zilele și creșterea copiilor începu, astfel că la prețurile cari s'au mărit enorm, te puteai gândi la orice alta, decât la vânatoare.

Atunci se prezentă, în anul 1919 pentru amicul Berger, ocazia favorabilă să se ducă la vânatoare cu doi domni. I-am urât din toată inima isbândă la vânatoare în speranța că voi obține și eu o bucată de vânat. Din păcate în loc de friptura așteptată, mi-a fost adus bătrânul prieten și tovarăș de vânatoare cu fractura femurului.

„O lună întreagă zăcu bărbatul acesta atât de sănătos și zdravăn în spital, unde îi țineam de urât aproape în fiecare zi. Când în cursul lunii August am avut și eu ocazia să plec în munți, s'a lăsat convins în timpul absenței mele să i se facă operație, care a avut ca rezultat o paralizie a inimii și muri pe masa de operație. A fost chiar înmormântat, fără ca eu să am vre-o cunoștință despre aceasta. Când am coborât din regiunile înalte, poposind la colonia de viligiaturisti de pe Păltiniș, aflai vestea tristă dela o doamnă care tocmai sosise din Sibiu. Astfel n'am putut da nici ultima cinstire bravului tovarăș de vânatoare cu care am împărțit timp de 30 de ani, bucuriile și greutatele din munți.

(Va urma).

OGOARE PERMANENTE PENTRU VÂNAT

(Continuare)

de: ÖTVÖS BALASZ, Casa Verde-Timișoara

BOABELE DE ORZ nu sunt tocmai bune pentru vânatul aripat. — Pentru epuri, căprioare, cerbi e bun orzul, căci conține vitamine și va fi ros de aceste feluri de vânat, dar nu inghițit întreg, ca de aripate. Pentru vânatul aripat orzul se poate întrebuința numai urluit. (Făina de orz joacă mare rol, la creșterea puilor de fazan).

Să trecem la sorg. E bine să combinăm amândouă felurile: cel galben, din spicurile căruia facem mături și cela negru, a cărui spic are formă de buzdugan.

Sorgul galben fiind copt, scutură sămânța. Toamna am avea mereu vânat aripat (ce e drept și vrăbii și alte păsări cântătoare, care sunt și ele tot în grija noastră a vânătorilor iubitori de natură) în tabla de sorg dacă-l combinăm cu sorgul negru, care nu scutură sămânțele, decât atunci când au intrat gerurile și zăpada, vânatul va avea hrană naturală și iarna. Atât mai mult folos ne aduce tabla de sorg, deoarece cocenii lui răsturnați de vânt, rupți de zăpadă, vor forma acoperiș foarte bun pentru tot felul de vânat mic.

(Sorgul negru are un mare avantaj și pentru agricultor. Dacă-l semănăm des și-l tăem verde, avem un furaj foarte bun pentru vite chiar și pentru cai. Rențeză mai bine ca porumbul furajer, căci în timp prielnic îl putem cosi — fără al semăna din nou — din primăvară până în toamnă de 3—4 ori. În Banat s'a cosit și de 5 ori! Fiind des și fiind-că îl cosim de mai multe-ori, are și avantajul, că stârpește buruenile. Am semănat d. ex. într'o parcelă defrișată primăvara sorg negru și cosindu-l de mai multe-ori, am stârpit toate buruenile ceea ce nu-mi ar fi reușit, dacă ași fi pus în acest loc or și ce altfel de altă prășitoare).

Sămânța de floarea soarelui, este foarte agreată de vânatul aripat. Este o hrană foarte bună, mai ales iarna, fiind-că conține multe calorii. (La fasani însă să n-o dăm singură (diaree)ci combinată cu alte grăunțe).

O plantă foarte lăudată aproape de toți crescătorii de vânat, este rapița. Experiența însă m'a învățat să fiu de altă părere. Mai mult strică de cât prășește, se seamănă de vreme. Până în toamnă toate parcelele sunt verzi, acoperite cu frunzele cărnoase ale acestei plante uleioase. Vânatul erbivor (chiar dacă are altă pășune) s'a deprins la rapiță. Primul ger însă acopere cu ghiață frunzele-i cărnoase, vânatul tot o mănâncă și gata e cea mai primejdioasă boală: diareea. Nici atunci nu-e bună când nu-e ger, căci s'a constatat în parcurile de vânat mare, că vânatul mănâcând multă rapiță verde (mai ales toamna și primăvara) ametește.

Cum însă în multe parcuri de vânat suntem nevoiți să cultivăm rapița (mai mult însă din punct de vedere agricol), eu fac următoarea combinație. Printre rapița seamăn și porumb, punând rapiță mai rar. În acest caz, vânatul nu va mânca numai rapiță, ci va mânca și porumb verde, prin cea ce l-am împiedicat să se sature numai cu rapiță. Primul ger distruge porumbul verde, dar nu las nici rapița. Bag plugul în acest ogor, am băgat rapiță în pământ având astfel „gunoiu verde“. (Solul pătruns de rădăcinile rapiței și porumbului va fi afânat).

În Germania se combină rapița cu un fel seacă zisă „Waldroggen, sau Iohannisroggen. — Păcat, că la noi nu se cultivă această seacă, care ar fi de firea ei, cea mai potrivită plantă pentru înființarea unui „ogor permanent“. — Sașii din Ardeal cultivau cândva această

plantă, însă în zadar am încercat să-mi procur astfel de seacă, n'am găsit nicăeri.

Cu această seacă putem combina rapița astfel, ca vânatul erbivor să nu sufere de diaree. Dar să vedem mai întâi cultivarea și avantajele ei. — În ce privește ori-ce fel de sol, dela lutos, argilos până la nisipos. Crește în șes și în munți rezistă gerului, nu-i strică nici zăpada cât de groasă, cât de scorțoasă, care să zacă ori și cât timp pe ea.

Trebue să o semănăm cât mai de vreme, chiar în Iunie, nu mai târziu decât până la 1 August, să avem însă grijă, ca s-o semănăm în arătură uscată, căci semănată în pământ ud, nu va reuși. L. Dach recomandă să semănăm această seacă amestecată cu orz de primăvară. Astfel seacă va fi apărată contra arșiței sorelu și chiar în acel an putem avea folos din pământ, prin recolta orzului. Când om secera orzul seacă e încă mică, dar de aici în colo crește foarte repede. (Dacă în acest timp miriștea e prea uscată, scorțoasă, n'avem decât să dăm pe ea cu boroana).

Această seacă are marele avantaj, că toamna — mai ales — o semănăm mai de vreme, ca pe celelalte cereale crește foarte repede, vânatul are pășune și în timpul, când celelalte cereale încă nu sunt semănate, sau încă nu oferă pășune verde vânatului. Al doilea avantaj îl observăm primăvara, când seacă noastră crește foarte încet, este deci încă fragedă oferind vânatului și atunci, când celelalte cereale sunt deja atât de dezvoltate, că vânatul nu le mai pășunează.

Dacă semănăm seacă fără plantă protectoare, spre toamnă o putem cosi, având astfel un furaj foarte bun pentru vitele domestice. Seacă însă va crește mai departe oferind vânatului pășune. În primul an ne dă și recoltă.

Dacă din or și ce fel de cauză (grindină, vânt, întârzierea seceratului) s'au vânturat multe semințe, n'avem alta de făcut, decât după secerat să arăm miriștea — nu prea afund și seacă va răsări. Dacă pe ici colo sunt petece pe unde n'a răsătit seacă, putem semăna în aceste petece meu, mohor, chiar și rapiță, care în acest caz nu va fi dăunătoare vânatului: (Din partea mea recomand tuturor vânătorilor, (să evite rapița!)

Varza Palmier (Brassica oleracea acephala). Este o plantă de maue importanță pentru tot felul de vânat. Fiindcă crește până la înălțimea de peste un metru și are frunze mari (nu formează nici odată căpățână) și fiind-că suportă gerurile oferă vânatului un adăpost minunat contra interperiilor ernei. Dar și mai mult folosește prin cea că este o hrană predilectă pentru tot felul de vânat, chiar și aripatele, cari au nevoie de verdețuri (vitamine) și pe timpul ernei o mănâncă cu drag. Fie zăpada cât de mare, această plantă înaltă nu va fi acoperită cu zăpadă, vânatul deci n'are nevoie să-o scormonească din zăpadă. Epurii vor roade tulpina doborând-o jos, astfel tot felul de vânat o ajunge. Cât e de folositoare aceasta, amintesc un exemplu. Conte Esterházy Laszlo — unul din cei mai renumiți crescători de vânat din Ungaria — avusese varză Palmier pe teren, pe o suprafață nu prea mare. În iarna 1928 — iarna cea tristă pentru vânătorii neglijenți zicea Conte, că dacă ar fi avut o batistă atât de mare, cât era suprafața verzei, ar fi putut acoperi cu ea tot vânatul care-l avea pe vasta sa moșie. (Peste 7000 de jugăre).

Pentru vânatul erbivor, mai ales pentru vânatul mare există o plantă prea puțin cunoscută care este însă atât de

căutată de vânatul mare, că va veni vânatul la ea, chiar și atunci, dacă am semăna-o pe drumurile cele mai umbelate, cele mai zgomotoase.

Aeasta este un fel de leguminoasă, numită seradella (*ornithopus sativus*). Îi priește tot felul de sol, chiar și cel nisipos, dar bine înțeles pe teren bun, crește mai bine. O semănăm întotdeauna cu o plantă protectoare, fiind-că e sensibilă la început contra arșiței soarelui. De obicei se seamnă printre secară, când secara scoate spiciurile. După seceratul secarei, seradela — mică de tot — crește repede.

L. Dach a semănat-o odată, împreună cu secara, dar până la seceratul secarei a crescut seradella și fiind plantă cărnoasă n'a putut usca snopii de secară, astfel că iarna s'a prăpădit. Dacă vrem să facem fân din ea, trebuie să fim cu precauțiune, să nu o lăsăm în straturi groase pe pământ, căci uscându-se cu greu, va mucegăi.

Dacă o lăsăm până ce se coc semințele, cernem, sămânța o păstrăm pentru semănat, iar paele vor fi de-așemenea o hrană bună pentru vântul mare.

Unii zic, că pentru ca seradella să prospereze, trebuie să altoim solul cu niște bacterii, dar Dach susține că nu e necondiționat necesar să altoim solul, ci dacă — în caz că n'a reușit în primul an — vom semăna mai mulți ani de-a rândul (pentru cereale) astfel ea singură își va aduna bacteriile necesare.

Se seamnă circa 50 kg. la hectar.

Rudă cu seradela este *esparseta* (*onobrychis sativa*) o plantă foarte bună pentru pășune de vânat, dar foarte bună și pentru câștigarea furajului necesar vitelor domestice. Se poate cosi de 2-3 ori pe an. Fiind-că durează mai mulți ani e foarte rentabilă. Nu-e pretențioasă, dar îi priește numai solul calcaros.

O plantă foarte mult căutată de vânători este *Lupinul*, care are mai multe soiuri. Era spreferit mai ales lupinul care durează mai mulți ani. (*Lupinus polyphylus perennis*). Oferă adăpost bun vânatului mic, semințele lui sunt hrană predilectă pentru vânatul aripat, planta iarși e nutreț bun (verde, sau uscată) pentru vânatul erbivor. Având și avantajul că crește chiar și în solul cei mai meschin, a fost foarte recomandată. „N'am experiențe proprii cu această plantă, fiind-că citind din mai multe lucrări, că lupinul, prin otrava numită „lupinin“ cauzează boli, pierderi în vânat, nici n'am căutat să-o introduc.

În locul lupinului este mult mai recomandabil *drobul în formă de mătură* (*spartium scoparium*). Această plantă este și iarna verde, frunzele și crângele vor fi mâncate de vânatul erbivor, iar sămânța-i (seamănă cu a salcâmului) este căutată de vânatul aripat. Destul s-o introducem odată, căci durează mulți ani. Când tulpinele drobului au îmbătrânit, sunt deja lemnoase, le tăem dela suprafață și va lăstări din nou.

Dar și cu drobul cam tot așa stăm, ca aproape ca toate plantele foarte lăudate. Sunt regiunii, unde vânatul erbivor nici nu se atinge de drob. Probabil că găsește pe acolo hrană mai bună decât el, sau că drobul conține din cauza naturei solului un oarecare gust, care nu-i place vânatului. Pe un teren din Ungaria de sud, este anume sădit mult drob, dar epurii și căprioarele nici nu se ating de el. Tot așa mi s-a spus și de inginer Wrbczky — administratorul parcurilor Regale de vânat — că a văzut pe un teren administrat de D-sa mult drob, dar vânatul nu-l mânca. Țin să amintesc și de astă dată, că la înființarea ogoarelor permanente pentru vânat, să nu ne luăm numai după „modă“, după exemplele altor terenuri, ci să studiem precis natura solului unde vrem să înființăm ogoare, să cercetăm cu mare atenție care sunt acele plante crescute dela sine (burueni, arbuști) care sunt mâncate cu predilecție de vânatul erbivor.

Iată un exemplu din practică. În pădurea Casa Verde, erau mai multe table de luțernă și de trifoi. După secerat însă crește pe miriștele noastre un fel de buruiană

laptoasă, zisă susai. Când susaiul creștea, căprioarele nici nu se atingeau de luțernă sau de trifoiu, ci pășunau pe miriștele de lângă luțernă mâncau „susaiu“. Iată căprioarele preferau această buruiană, pe când e cert, că luțerna este o plantă foarte importantă pentru vânatul erbivor. Natura deci singură ne arată care sunt plantele importante pentru un oarecare teren. Se poate, că în alte terenuri, căprioarele ar fi rămas la luțernă, nu s'ar fi atins de susaiu, dar poate că solul nostru conține ceva (sau n'are ceva) ce transformă gustul unor plante, făcându-le pe unele mai preferate, pe altele mai puțin plăcute pentru vânat.

Că vânatului îi place să-și caute el singur harana cât mai naturală, care îi place mai mult, decât cele date din mână, iată încă două exemple, tot dela Casa Verde. — În iarna anului trecut, din cauza ploilor de toamnă, care începuseră mai de vreme, ca altă dată, rămăseră toți cocenii porumbului înșirați printre plantație așezați în (glugi) în jurul acestor plantații, am pus destulă luțernă pentru căprioare, dar în loc să mănânce luțernă, le vedeam pe lângă piramidele de coceni, rozându-le frunzele.

Lângă o parcelă de pădure foarte populată de fazani, rămăsese o miriște nearată, pe care crescuse — parcă ar fi fost semănată intenționat — mohor sălbatec. În zadar așezam noi hrană sub adăposturi pentru fazani, numai atunci ridicau hrana dată din mână, când peste miriștea această bătea vânt rece. (Ce influență enormă are vântul pentru vânat, despre aceasta vom vorbi altă dată).

Sunt multe plante despre cari nici prin gând nu ne trece, că ar fi bune pentru vânat, până când experiența nu ne învață altfel. Dacă umblăm cu ochi deschiși, putem observa multe lucruri în binele vânatului despre cari nu citim nicăeri, d. e.

Administram în Ungaria un teren de vânat. Într'o parcelă de pădure, pe malul Dunărei, erau în tot anotimpul, mai ales toamna mulți fazani, cea ce nu-mi convenea, fiind-că pe o margine a acestei parcele ducea drumul de țară, un drum foarte circulat și s'a întâmplat mai de multe-ori că în zori de zi braconau, împușcând fazanii eșiți pe drum, din automobile. Am scos din această parcelă toți subarbvreții, ca fazanii să nu aibă ascunziș. Pela începutul toamnei, tot erau fazanii mulți pe acolo. Căutând ce atrage fazanii în această paicelă, m'am pus la pândă și am observat, că ciuguleau din o plantă mică. Apropiindu-mă, am constatat că această plantă este *mahonia*, o plantă mereu verde, de lux, pe care grădinarul moșiei (fiind și grădina aproape) o plantase pentru a avea frunze verzi pentru cununii. Am înființat într'o altă parte o cultură de mahonie, pe unde nu erau fazani în lipsă de ascunziș și când mahonia ajunsese atât de mare că fazanul era adăpostit, s'au adunat și fazani, cari în tot anotimpul aveau acolo ascunziș, adăpost și spre toamnă mâncau semințele negre ale mohoneiei.

Dacă vrem să adunăm fazanii la un loc, pe lângă mahonie (și celelalte plante amintite până acum, porumb, meu, mohor, floarea soarelui și sorg să cultivăm și cânepă. Este o plantă care atrage cu putere irezistibilă fazanii, pe care însă nu o public fiind-că Revista Vânătorilor poate fi citită și de altfel de vânători. cari se vor folosi de acest mijloc, să ademenească fazanii vecinului crescuți, îngijiiț cu mari cheltueli.

Sunt alte plante, cu ajutorul cărora am putea atrage epurii, căprioarele, chiar și cerbii vecinului, pe cari însă nu le numesc tot din susnumitul motiv.

Mai sunt în afară de cele amintite multe plante apte pentru vânat, pe care le cunosc și probabil că sunt și mai multe, pe cari nu le cunosc, termin însă cu sfatul, că în loc să expermeotăm ca toate plantele recomandate, lăudate de alții, să observăm mai bine terenul nostru. plantele, cari cresc pe terenul nostru și să le înmulțim pe acelea, cari sunt preferate de vânat. Și aceasta cu atât mai mult, că am văzut, că multe plante — de felul lor foarte predilecte — în alt sol cu altă climă n'au efectul dorit.

ALTCEVA, DESPRE BALTĂ

de VALERIAN PETRESCU

ARNA incontestabil, e cel mai caracteristic anotimp, dacă îl privim din punctul de vedere al transformărilor ce le produce în Natură, în raport cu celelalte. Nu se aseamănă cu niciunul din ele, căci ea se profilează fantasmagoric, într'un cadru de majestuoasă apartiune după cum tot astfel durează, diminuându-se prolific în șivoaie de apă și imense inundații care vestesc primăvara, primăvara cea nouă, cu schimbarea de decor.

Oricât de inconsolabili ne-am socoti în preajma sosirii ei, emoțiile estetice pe care ni le va produce veșmântul imaculat de hermină, stăpân pe tot cuprinsul întinderilor ca și vara, pe albastrul transfigurat al zărilor, ne va răsplăti în deajuns de aprehensiunile unei melancolii reținute, germinată în sumbrul amurg de toamnă cu apusurile însângerate și sboruri tîrzii de păsări călătoare.

Iarna e anotimpul propriu al vânătoarei, al haitelor de lupi rătăcitoare după pradă, în nopțile involburate de crivăț și de omăt; e anotimpul pregrinării de jur împrejurul terenurilor Diane, ca și al zăvoaielor, unde se adăpostesc puzderia de sălbăticiuni a singurătăților.

Adevărata vânătoare nu e deci aceia a dimineților însorite și senine, când tolba se umple de vânat și de praful miștilor și cocularilor, sau cealaltă din zilele cu zloată și negură deasă, care obosește, deconsiliază pe vânători; — nu, adevărata vânătoare cu specificul ei determinat, e numai aceia a zilelor albe de iarnă, cu fantasma chiciurei de zăpadă pe ramurile copacilor și urmele sprintene ale sălbăticiunilor pe cărările nebătătorite de nimeni.

În această privință, peisagiul ce îl oferă balta, cu pădurile ei de salcie și stufăriș, cu apele înghețate cari fac accesibile pescarilor, sânurile largi ale ghioluri or, pe subt ghiță cărora se trag năvoadele în voie, e neasemuit de original, de pitoresc și interesant.

Prin baltă nu se înțelege numai apă și stuful ce o împresoară, ci și pădurea cu toată vegetația înconjurătoare. Ansamblul tot înfățișează o priveliște armonios de solemnă, la care se adaugă uneori orchestrația vântului rece, stridentă, deconcertantă. Fremătul pădurii sugerează un fior inedit, de vânătoare aievea, un presentiment ancestral asupra Naturei ospitaliere. Cu ce contururi de imaginație ingenuă prinde și ia vîntă, flinta ruginită și improprie a personajului rural, de care adeseori se leagă amintirile noastre din copilărie, asociate cine știe căror extraordinare isprăvi de vânătoare?!

Pădurea își are mitul său propriu, bucolian, de interpelare unitară cu totul ce se află cuprins în ascunzișuri. De aceia orice sălbăticiune urmărită după cartea de vizită lăsată pe zăpadă, e înconjurată de mister, de emotii multiple întru capturare. Urma și ființa ei, e tot una cu pădurea care o face nevăzută.

Există, așadar, o desfătare apreciabilă în acest joc de a fi sau a nu fi, după gândul de vigilență a tovarășului care însoțește pe vânător — tovarăș care îl ajută foarte mult, dar care îi cere totdeauna destul de puțin: câinele.

Jocul în doi, e inofensiv; când întâmplarea te poartă să turburi siesta vreunei vulpi, intervenția celui de al treilea complică lucrurile, iar partida se pierde la sigur de sălbăticiune.

Scheunatul copoiul iarna, în pădure, trezește vânătorului un instinct adormit, ce se manifestă cu pulsații acute și o redresare a ființei sale, căreia îi ascute auzul și-i ațintește privirea spre bănuitoarea apartiune. Întâlnirea e fatală: într'o clipă se rezolvă procesul de atot-

puternicie a celui mai tare. Victima dacă nu are șansa să scape, cade trăznita pe loc ca de fulger, cu fața crispată de durere ca pentru închinăcine sau de cele mai multe ori se sbate neucisă și fuge spre desiş cât poate de repede, lăsând în urma ei picături calde de sânge, după care copoiul scheună și mai tare și cu mai mult folos. Animalul nu-și găsește scăparea de cât în agerimea picioarelor dacă i-au rămas valide și în instanța jocului pe care trebuie să-l conducă cu mai multă abilitate.

Ultimul refugiu, după ce tot tărișul pădurii a fost exploatat fără succesul de a deruta definitiv pe copoi, va fi stuful des ca peria și mai puțin accesibil câinelui de cât sălbăticiuni.

Partida angajată trebuie continuată usque ad finem, beligeranții ne putând încheia armistițiul. Vânătorul de asemeni, va fi obligat să-și mute câmpul de operații, pe ghiță compactă și sonoră ca o carapace de broască țestoasă lovită în mers de un vârful de bocanc.

Urmarea aici e mult mai aprigă, fiind în funcțiune iscusința cu care vulpea își subtilizează urma. Jocul începe dea capo.

Niciun sgomot nu-i trădează pe undeva prezența. Copoiul latră și stuful pârâie pe unde trece. După puțin timp chefnitul nu i se mai aude: sălbăticiunea a câștigat câteva puncte. Dar câinele e mai enervat, rupe trestia, Scheune și se învârtește pe loc de mânje. Un chelălăit prelung urmat de lătrături ascuțite, dă de știre că urma a fost găsită. Partida deci continuă. Vânătorul se aține plin de emoție, cu mâna pe trăgaci: — ... acum, acum va apare în fața țevei... stuful se mișcă și progresează spre el... O clipă și direcția se schimbă. Vulpea a mirosit primejdia. Câinele e neobosit. Urmărește cu precizie pașii pierduți ai sălbăticiunii. Cine știe când o va scoate la lumină!?... Vânătorul scapă o imprecizie și se îndreaptă în fugă după copoi.

Dar, în curând, drama e pe sfârșite. Vicleniile vulpii nu vor mai fi de niciun folos, căci puterile îi scad și dușmanul său neîmpăcat nu o slăbește cu niciun chip. Lătratul ascuțit și din nou prelungit vestește de aceasta dată că sălbăticiunea e gata să fie capturată. Nu mai rămân de cât două, trei minute pentru ca vânătorul să asiste la ceia se s'ar chema exploatarea succesului. Vulpea sugrumată de pântec se va sbate de durere în gura câinelui și se va apăra eroid însângerând pe adversar, dar va succomba îndată sub lovituri ineluctabile.

Vânătoarea cu copoiul e proprie desişului, împotriva oricăror teorii contrarii ce s'ar evoca pentru înlăturarea acestui harnic colaborator al nostru. Necesitatea sa e fondată pe un argument destul de temeinic, excluzând principiul teoretic, neverificat practic indeajuns, a vânătoarei în unele împrejurări, fără ajutorul acestuia soi de câine. Fiindcă, nu știu cum altfel, s'ar putea scoate la lumină iscusita regizoare a întunecatelor singurătăți, ce mai meticuloasă în arta doselii și a detururilor cu care înconjoară pe pasionatul vânător care zadarnic o așteaptă la marginea desişului.

Privesc problema, se înțelege, dintr'un punct de vedere specific, unilateral și anume din acela al vânătoarei la stuf, împărăția bălții refractare iarna, pe limpeziișul căreia nu se mai află sumedenie de sburătoare ca în celelalte anotimpuri.

Efectuarea vânătoarei cu gonaci pe întinsul acestui domeniu, e cu totul ineficace și inoperantă. Căci nu se va putea trece așa de ușor, prin mijlocul trestiiilor dese ca spicele holdelor din cauza rezistenței întâmpinate și a celorlalte inconveniente la care se va expune cel ce

s'ar încumeta să desfidă totuși realitatea. Întreprinderea va fi mai mult de cât îndrăzneală, fiindcă s'ar putea întâmpla ca ghiața să se rupă și inopinat să se facă o baie rece, pe lângă riscurile unor adevărate tatuaje și a hainelor rupte. Și apoi, rezultatul practic ce se va obține, va fi egal cu zero. Pe linia vânătorilor nu va apare nicio o vulpe din cele multe pe cari le ascunde tufărișul, căci o bătae executată în astfel de condițiuni nu poate să dea roade niciodată. Gonacii deconcertați, nu vor neglija mobilul acțiunii lor ce se va desfășura în dezordine, lipsită fiind de cea coordonare care asigură totdeauna succesul. Sântem, prin urmare pentru copoi, absolut indispensabil iarna, la vânărea vulpilor din ținuturile impenetrabile ale bălții.*

* * *

Se mai poate uneori întâmpla ca mergând pe gheață, pela marginea stufului, copoiul care ne însoțește să adulmece chiar și urma vreunei vidre, ascunsă undeva, în trestie, sub o galerie de zăpadă. Lătrătul său staționar și în apropiere de noi, ne va confirma bănuială. Dar ce folos. Vidra va fi, pe departe de a fi văzută sau măcar în eventualitate de a da peste vânător. Instinctul ei de conservare completat de mirosul supra fin, o va îndemna, ca fără nicio ezitare, să se arunce în copca din apropiere și să dispară ca o piatră aruncată în fundul apei.

Vidra e o sălbăticiune bizară a bălții, aristocratică prin scumpetea blănii și a rarității capturării. Amprențele sale pe zăpadă sânt menite a produce o adevărată surpriză vânătorului, care nu o va putea ucide de cât în puterea nopții, pe lună și numai la copcă. Pânda va fi foarte greu de făcut. Ore întregi și chiar nopți de a rândul, imobilizat ca o statuie, vânătorul va trebui să aștepte clipe prea scump plătite, când misterioasa sălbăticiune va apare la copcă sau împrejurul ei, după cum va veni pescuind din altă parte sau atunci se va

*) Nu ne asociem cu părerea autorului. Copoiul nefiind absolut indispensabil. Red.

arunca la apă, ca să-și caute hrana cea mult dorită. Fatalul rendez-vous nu va dura de cât atât cât va fi necesar ca să fie lua ă la ochi și împușcată, dacă lovitura va fi fost dată cu măiestrie și nu-i va mai fi permis să se arunce în copcă. Se va întâmpla totuși uneori, ca ea ieșind din apă să scoată vreun pește mai mare și să întârzie astfel mai multă vreme pe ghiață, până ce îl va devora sau se va putea să apară două vidre de oda'a: mama și puilul, ce se vor juca și vor scoate țipete de alinare împreună. Împrejurările vor fi convenabile vânătorului și într'un caz și în celalt, căci îi vor da posibilitatea să epoleze mai în voie și apoi să achiziționeze două victime(?)

În afară de aceste soiuri de vânat, balta oferă iarna vânătorului și alte privilegii caracteristice, demne de văzut la fața locului pentru orice iubitor al Naturii.

Pe întinderea nemăsurată a ghiolurilor pustii și taciturne, privirea va rămâne uneori ațintită pe o îngrămădire barocă de forme vaporoză, nedefinite și insidioase sub geana alburie a orizontului. E majestuoasa aparițiune a cârdului de lebede. Tabloul e tot atât de interesant, pe cât e de exotic. Lebăda nu e o pasăre care să viețuiască în colonie, ci izolată în perechi pe tot cuprinsul bălții. Cu toate aceste, asperitatea vremii și instinctul de conservare o împinge spre fenomenul de colectivitate.

Instinctiv, păsările cunosc principiul asocierii în grup, pentru înfruntarea primejdiilor din afară. Același proces îl vom observa la mai toate sburătoare, iarna Rațele, găștele sălbatice deasemeni, se vor adăposti pe gheoluri, grămadă la un loc mii și sute. O singură împușcătură — bună sau rea pentru vânător — le va ridica pe toate de pe limpeziș, cu falfăiri repezi și de adio, în timp ce balta va răsuna din adâncuri de stufăriș, haotică și de nepătruns.

Nostalgia pasionatului vânător, care rătăcește pe aceste solitare și glaciale întinderi, nu e un accident ci un fenomen tot atât de firesc ca și armonia peisajului.

PERSISTENȚA MISTREȚULUI LA GREUTĂȚILE IERNII

De prof. E. BOTEZAT. — Cernăuți.

FEBRUARIE — luna furtunilor și înzăpezirilor din timpul greu al iernii, îi dă destul prilej vânătorului să se gândească la mizeria iubitului său vânat. Dacă în iarna aceasta natura este mai îngăduitoare, cu atât mai mult ne reamintim cu groază de acum doi ani, când chiar artiștele lui Tănase au trebuit să petreacă în trenul înzăpezit în ciorapii lungi, dar cu atât mai subțiri, și să sufere neîndurătoarea soartă a înghețului. Lumea mai puțin sgomotoasă se astâmpără, se ascunde în camerile cât se poate de bine încălzite, în ciuda elementelor deslănțuite. Chiar și vânătorilor mai sdraveni și rezistenți le convine să petreacă în plapuma moale, să sufle încet fumul țigaretii spre tavan și molesit să se aprofundeze în scrierile de aventuri ale lui Backer, Stanley, Schillings sau chiar ale lui Roosevelt, din expedițiile lor africane, în vreme ce ceilalți membri ai familiei meditează asupra indeletnicirilor virginale ale lui Robinson Crusoe. Nu e vorbă, multe și grele sunt încercările arătate în acele cărți, dar cel puțin pe acolo e cald....

Vântul bănuie mereu. Iarăși și iarăși izbește viforul câte un val de ninsoare în geamurile ce troznesc de ger, iar poarta scârție în zguduiri puternice, de se aude până în fundul patului. Șuierăturile vijeliei ne spun cu glasul

lor ascuțit, că peste dealuri și văi, peste ape, câmpii și păduri, peste tot se așterne nemiloasă moartea. Și furtuna bănuie tot înainte, toată noaptea, toată ziua, iarăși o noapte și mai mult, gerul crește mereu. Nu poți să stai nici un sfert de ceas liniștit în acest prăpăd, chiar îmbrăcat în blană

Vai, ce va fi făcând bietul nostru vânat? Singura sobă care o are, îi este corpul și blana proprie, dar fără mâncare ele nu poate să-l încălzească în de ajuns. Dar hrana aceasta trebuie să o caute și să o găsească printre troienele de omăt. Și dacă a și găsit-o, înghețată cremene, mai trebuie să stea pe loc în ger și s'o mănânce. Oricum acest lucru ne impresionează adânc. Căci și noi avem corpuri vii, supuse suferințelor, și avem înțelegere pentru suferințele altora. Gândindu-ne la aceste lucruri, mergem mai departe și ne întrebăm: Ce se va fi petrecând prin cele decoruri ale naturii în acest timp de iarnă îndelungată? De pildă o iarnă, cum a fost în 1908, când a durat într'una de la mijlocul lui Octombrie până la jumătatea lui Aprilie, 6 luni complete cu o tărie aproape nestrămutată, a adus vijeliile furtunoase din Februarie, după o durată 3¹/₂ luni de iarnă grea și după ce s'au așezat pături și pături de ninsoare proaspătă peste scoarțele vechi întărite. Mult

a suferit vânatul în această îndelungată și grea iarnă. Urmările acestei suferinți s'a văzut în primăvara aceluia an, după ce natura iarăși a înviat la viață nouă și s'a îmbrăcat din nou cu haina speranței. În toate părțile, dar mai ales în pădurile Carpaților se găseau schelete, multe și variate, mici și mari și de felurite animale. Chiar și căprioara a suferit mult, căci s'au găsit multe schelete prin păduri, dovezi triste ale marelui drame din iarna precedentă, cu toate că tocmai căprioara este dintre mamiferele cele mai rezistente; ea este aceeași încă din miocenul superior, unul dintre cele mai vechi mamifere. Ea a trecut prin timpul pliscen și apoi prin diluvial, când Europa de nord era acoperită periodic cu ghețari. Chiar acest fenomen ne arată soliditatea organismului acestui vânat. Despre aceasta m'am putut încredința în acea iarnă, când într'o zi furtunoasă, cu viscol mare, am întreprins anume, singur — căci nimeni nu voia să mă însoțească — o excursiune în codrii de la Putna spre a observa atitudinea cerbului și a căprioarei pe așa timp. De sigur că numai cu cea mai mare energie și extremă tărie de voință am putut învinge greutatea pătrunderii în pădure și a suporta obo-

Fotografie originală din codrii de la Puina, arătând un trunchiu de brad răsturnat la pământ și acoperit cu mușchiu des. Petele albe de pe el, sunt locurile unde mușchiul a fost rupt și mâncat de mistreți.

seala, mânat de interesul arătat. Rezultatul acestei osteneți a fost însă foarte mulțămitor, căci am putut să constat, că cerbul se ține retras prin locuri adăpostite și liniștite din vale, iar căprioara în ciopoare mai mici sau mai mari, continuă (căutarea hranei) toată ziua în locurile unde petrece de obicei și în cele mai ridicate și ca și când ar fi nepăsătoare față de urgia deslănțuită. Dar nu ne vom opri la această chestiune interesantă, amintită aici în treacăt.

Dintre scheletele găsite pe urma acelei ierni grele, erau cele mai multe de ciute, dovadă evidentă că cerbul este puțin mai rezistent. Erau însă și multe schelete de porci mistreți, în exemplare de statură mai mică, mai ales de cei tineri, ceace este și foarte natural. Cam de pe atunci mi s'a deschis problema, în ce fel îndură mistrețul greutatea iernii. Pentru pădurile bătrâne de stejar și de fag, mai ales în anii cu semănță, precum și pentru regiunile din șesuri umede și mai ales cu climă mai dulce, problema nu se impune atât de gravă; poate chiar și pentru regiunile de la poalele muntilor. Dar pentru cele din zonele mai centrale, ridicate ale Carpaților, unde iarna durează nemiloasă jumătate de an, iar mistreții petrec tot pe acolo și nu emigrează, poate numai că se retrag din înălțimile aspre; pentru aceste regiuni în prima linie greutatea problemei este

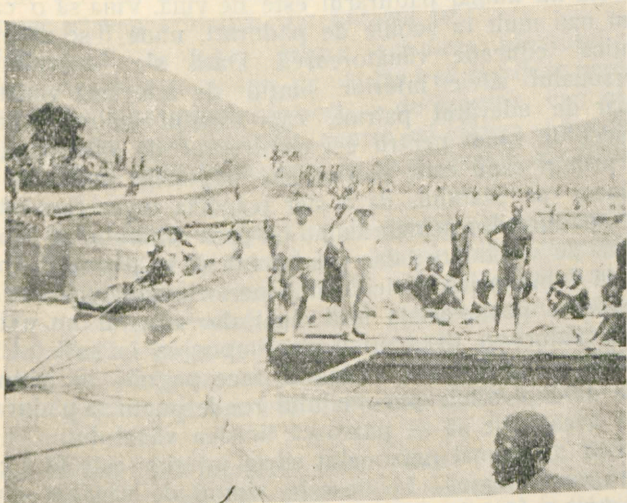
destul de evidentă, mai ales dacă ne gândim, că în aceste decoruri zăpada este așternută în grosime de metri și în păduri înghețate după succesiunile perioadelor de ninsoare, precum sunt înghețate și parcele și mlaștinile.

Din toată lectura tratatelor despre viața mistrețului, fie de istorie naturală, fie de vânatoare, care tratate se repetă cam în același fel din carte în carte, nu m'am ales decât cu problema nerezoluită. Pare că ar fi o minune prin care atotputernicia naturii îi dă tăria de rezistență acestui vânat, când codrul este lipsit de semințele arborilor, de ghindă și jir, nutrimentul cel mai de seamă dintre semințe, și când solul nu numai că este înghețat, dar și acoperit cu pături groase de zăpadă. Dar, dacă și viața în toate variantele sale este o minune, totuși natura nu face minuni în înțelesul comun al cuvântului. Deaceia este evident, că mistrețul, ca și celelalte animale, celalt vânat mare și mărunț își procură cel puțin minimul de existență și în acest timp sterp al înghețului, înfruntând marea nenorocire și păstrându-se în viață, căci de altfel nu ar mai exista.

Preocupat de problema rezistenței mistrețului în condițiile cele mai grele din timpul iernii, am urmărit chestiunea nutririi acestui vânat în diferite condițiuni. Pentru acest scop am cercetat pe de o parte stomahurile de mistreți vânați în diferite regiuni și timpuri, iar pe de altă parte am cercetat chestiunea în natura liberă, luându-mă după urmele mistrețului din codrii Carpaților. Constatările făcute nu le voi atinge, întrucât corespund celor cunoscute cu privire la viețuirea și nutrirea mistrețului. Dar am constatat și unele fapte, prin care problema impusă se rezolvă foarte simplu. Încă de demult, pe când în codri din Bucovina era mult vânat, mai ales vânat nobil, și pădurea era străbătută în toate direcțiunile de nenumărate cărări făcute de acest vânat, care cărări firește treceau prea adeseori și peste trunchiurile de arbori cu dimensiuni mai mici, cari zac la pământ doborâți de furtuni și se păstrează, după împrejurări și localitate, chiar până peste 30 de ani, putreficarea progresând relativ încet, mai ales la brazi și în locuri mai umbroase sau chiar umede, am observat că scoarța și lemnul semiputreficat de la suprafața acestor trunchiuri, sunt foarte adeseori rupte în locul pe unde trec cărările, respectiv urmele de vânat peste ei. De altfel acest fenomen este foarte bățător la ochi încă și acum, și cu atât mai mult la trunchiurile acoperite cu perini de mușchiu în decursul timpului. Și dacă el pe timpul când mișuna mult vânat prin codri noștri nu reclama interes deosebit, ci era ceva de sine înțeles, că vânatul, trecând peste arborii din calea sa, mai ales pe timp întunecos, să atingă și să rupă scoarța cu copitele, lăsând pete albe foarte evidente pe trunchiurile de altfel întunecate, fenomenul acesta mai ales de la răsboiu încoace, de când vânatul nobil s'a împușinat destul simțitor, iar în schimb a sporit relativ numărul mistrețului, prezintă un interes deosebit. Concentrându-mi atențiunea la aceste deranjamente din liniștea pădurilor, numai de cât a ieșit în evidență faptul, că mistrețul este vânatul cel puțin cel principal, căruia i se datorește aceasta. Rupturile de la trunchiurile căzuți sunt numai rareori produse de copite, de regulă însă cu gura, iar rămășițele părților rupte se găsesc împrăștiate pe lângă locul de unde au fost rupte.

Însă și aceasta nu are multă importanță; căci este cunoscut obiceiul mistrețului de a scurma și a prinde cu gura felurite materii din calea sa. Dar iată că trunchi acoperiți cu mușchiu gras, de altfel un decor foarte frumos și atrăgător pentru iubitorii naturii, nu sunt despoiați numai în locul la care ajunge cărarea urmelor mistrețului, dacă este numai unul, ci și de-a lungul lui în mai multe locuri, fie că este vorba de unul singur sau de un cârd de mistreți, așa că chiar și câte un

singur mistreț se oprește în mersul său colo și colo pe lângă astfel ee trunchiuri. și îi desbracă de podoaba plaurului de mușchiu. Luând în cercetare mai de aproape astfel de operații, mai adeseori am observat, că numai puține rămășițe din mușchiu rupt se găsesc la fața locului, iar partea cea mai mare e dispărută. Negreșit că este foarte ușor de găsit unde a dispărut mușchiul rupt; în stomacul mistrețului. Un astfel de decor ne arată fotografia din pag. 60, luată în cantonul „Piciorul Porcului“ din codru secular de la Mânăst. Putna, chiar

La Niavarongu, camioneta a căzut în apă. Se lucrează la scoaterea ei.
Din expediția vânătoarească a Principei Bibescu în Africa, la articolul publicat în No. 2/931 al Revistei Vânătorilor.

nu departe de locul unde fiica mea a avut rara ocaziune să împuște un mistreț cu arma Flobert, cal. 22. Nu este lucru miraculos, iacă mușchiul de pe arbori îi servește mistrețului spre nutriție, căci acest animal este cunoscut consumator de orice materii nutritoare și mușchiul reprezintă calitativ și cantitativ mai mare valoare nutritivă decât puținele materii organice găsite când rămâșii pământului sau încă mai mult prin pietrișul din obârșiile pâraelor unde în afară de niște viermi și crustacee, poate găsi foarte puține materii nutritoare.

Pe lângă aceste observațiuni și cercetări am studiat stomahurile mistrețelor vânați în diferite timpuri și localități. Din cele constatate reese, că mușchiul este o parte importantă din contingentul alimentelor porcilor mistreți și are astfel un rol în bucătăria acestui vânat.

Surprinzător însă este un fapt, care l'am putut constata la mistreții vânați chiar vara, în luna August, când pe câmpurile din apropiere porumbul este în plină dezvoltare, precum și cartofii, care plante sunt un aliment foarte ademenitor și mult căutat de acest vânat. Este doară cunoscut, că tocmai pentru stricăciunile aduse mai ales acestor plante culturale, mistrețul poate să fie vânat în tot decursul anului, fără perioade de prohibițiune. Și pe cât este de sigur, că toți porcii din apropierea câmpurilor vizitează noaptea ogoarele de porumb și cartofi, pe lângă faptul că scurmă fânețele, pe atât de uimitoare mi-au fost constatările, negreșit la mistreți vânați în părțile mai afunde din pădurile întinse, nu numai de la munte, ci chiar din regiunile deluroase, că materialul alimentar aflat în stomah era mușchiu.

Pe lângă acest aliment principal mai erau și rămășițe de ciuperci, ierburi și alte substanțe, însă numai în cantități mici de tot. Și în stomahul mistrețului vânat de fca mea (în Septembrie 1929) am găsit aproape numai mușchiu mai mult sau mai puțin complect digerat. Exemplarul era scroafă conducătoare dintr'un cârd de mistreți mai mărunți; evident, că și aceștia erau îndrumați la această alimentare. Localitatea este la 6 km.

de la mânăstire, resp. 12 km. de la câmpie, localitate în care mistreții sunt stabili și nu ies nici odată la câmpie precum și cei din adâncurile muniilor, din părțile lor centrale.

Este dar lucru constatat, că chiar pe timpul abundenței în cele mai multe și preferabile alimente, unii mistreți, cel puțin din anumite localități mai depărtate și retrase, se nutresc în cea mai mare parte cu mușchiu. Aceasta ne arată, că *mușchiul este pentru porcul mistreț un aliment important*. Și mușchiu se găsește pretutindeni în păduri, dar mai ales în codri admirabili a Carpaților.

Lucrurile fiind așa, se poate afirma cu toată îndreptățirea, că dintre toate alimentele atât de variate ale porcului mistreț, mușchiul are o importanță deosebită, deși în descrierile de istorie naturală ale mistrețului acest aliment nici nu este numit. El îi servește mistrețului drept aliment secundar sau accesoriu pe lângă alte alimente sau este chiar alimentul principal. În această ultimă privință se pot deosebi două cazuri, fie că mușchiul servește ea aliment tot anul, fie că numai în anumite timpuri, în deosebi în timpuri de iarnă grea, când orice altă alimentare este cu neputință. În tot anul mușchiul este aliment principal pentru mistreții cari trăiesc și petrec mai statornici în locuri depărtate, retrase, liniștite, umbroase și umede. Și nici nu este de mirare, căci în aceste locuri din toată vegetațiunea chiar mușchul este planta cea mai principală. În afară de aceasta mușchiul din astfel de localități este și cel mai bine dezvoltat, formând o vegetațiune bogată și grasă, destul de ademenitoare pentru acest vânat nepretențios, retras, tăcut și comod, dacă îi permite împrejurările.

Din cele arătate este ușor de înțeles cum mistrețul chiar și în timpul cel mai greu al iernii este asigurat cu hrană în așa măsură, încât, oricât de mulți indivizi slabi ar perii în timpuri catastrofale, existența speciei nici nu poate să fie periclitată. Și totuși și acest lucru se întâmplă pe alocurea; dar atunci prin influența omului, unde întocmirile bine orânduite din natură

Spre bivoli.
Din expediția vânătoarească a Principei Bibescu în Africa la articolul publicat în No. 2/931 al Revistei Vânătorilor.

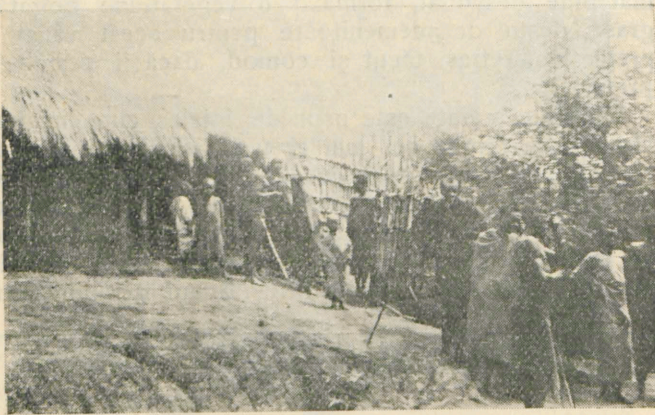
dispar dinaintea „culturii“, precum au dispărut din fața omului multe animale de vânat mare din timpurile preistorice și continuă a dispărea și în timpul istoric modern. Nu vom aminti decât cerbul uriaș, zimbrul și bourul. Dar și cerbul nobil în multe regiuni, chiar din țara noastră, precum în Dobrogea și sigur și de-alungul șirului de dincoace și de dincolo a Carpaților de sud, a dispărut de mult dinaintea influenței dezastruoase asupra bunei orânduiri ale naturii. Ba și astăzi, chiar în vederea unor scopuri binecuvântate se iau uneori măsuri exagerate, sau se exagerează măsurile de luat, care apoi indirect produc efecte contrare și pot să provoace și dispariția unor specii de vânat. Dar despre acestea poate altă dată.

„CARE SUNT CAUZELE DE SCADE VÂNATUL UTIL ȘI CE AR TREBUI SĂ FACEM?“

de ÖTRÖS BALASZ, Casa Verde-Timișoara

SUB ACEST titlu d. Iosif J. Petrescu din Turnu-Măgurele înșiră câteva motive din a căror cauză vânatul util înloc să se înmulțească, scade.

D-l Petrescu are pe deplin dreptate, căci câinii vagabonzi, cari umblă pe teren, fac adevărate ravagii, dar vina nu e numai a proprietarului țăran, care s'a deprins cu răul obicei, de a scoate cu sine câinii la câmp. S'a întâmplat într'o regiune a țării, că prefectul județului a permis plugarilor să scoată câinii la câmp, pentru ca aceștia «să stârpescă șoarecii, cari înmulțindu-se grozav în acest an, cauzau pagube agriculturii». Am observat mulți câini «stârpitori de șoareci». Mulți din ei uimeau stăpânul, mergând după el în urma plugului și ici-colo prindeau și câte un șoarece, dar când se ivea vreun epure, nu te păzea de șoareci, o luau după epure și-l gonea. Stăpânul putea să mă amenințe cu judecata, cu «permisul dela primărie», (căci s'a bătut toba să se scoată câinii la stârpirea șoarecilor) îi împușcam cu drept.

Casa unui șef.

Din expediția vânătoarească a Prințului Bibessu în Africa, la articolul publicat în No. 2,931 al Revistei Vânătorilor.

Câți șoareci au stârpit acești câini? Ce înseamnă numărul șoarecilor uciși de câini, pe lângă cei cari au rămas și pe cari numai ploile, gerul, arătura îi distruge? Ce folos au adus acești câini pe lângă enorma pagubă făcută, că au gonit epuroaice gravide, au omorât pui de iepuri?

A propos de „șoarece!“ În ținutul nostru se vorbea foarte serios astă toamnă că, Camera agricolă va distribui agricultorilor grâu preparat cu otravă, pe care agricultorii îl vor presăra pe sămănături, ca să piară șoarecii! Am aflat dela martori, cari au văzut că în unele părți ale Banatului, au pierit în masse potârniche otrăvite cu astfel de grâu.

Jandarmii complici cu braconierii?! Nu prea îmi vine să cred! Dacă d-l Petrescu are date concrete că jandarmii consimt cu braconierii, să nu se mulțumească cu publicarea în „Revista Vânătorilor“, ci să ia măsuri legale, ca jandarmii vinovați să fie pedepsiți.

Personalul silvic inferior în chestiune, care face adesea vânătoare cu braconierii, care nu împușcă câinii hoinari vagabondând prin pădurile statului (cum este, de ex., Ștefan Cojoacă, amintit de d. Petrescu) e mai dăunător ca jandarmul contravenient, fiindcă legea îl obligă să ocrotească vânatul, chiar dacă nu-i este în-

credințată și paza vânatului, ba atât mai vinovat că avem încredere în el.

Însă nu numai pădurarul este de vină. Vina să o căutăm mai mult în școlile de pădurari, unde li se dă prea puțină educație vânătoarească. Dacă s'ar desvolta în personalul silvic inferior simțul de adevărat vânător, chiar de adevărat patriot, căci vânatul nu este numai obiect de vânat pentru cei cu dreptul de vânătoare, ci în primul rând este patrimoniu național, un venit însemnat al Statului, dacă s'ar respecta legea care interzice pădurarilor neîncredințați cu paza vânatului să poarte armă de vânătoare; dar predomina și la pădurari chiar ca la funcționarii silvici mai superiori «convingerea» că «pădurea poate exista fără vânat, dar vânatul nu există fără pădure»; dacă nu li s'ar impregna în sufletul lor de către superiori, că vânatul face pagube în pădure, dar de fapt vitele personalului roade pueții și pădurarii vor avea grije să se păzească liniștea vânatului.

Dar nu numai personalul silvic inferior este fără cultură vânătoarească. Le lipsește simțul de vânător chiar și multor funcționari mai superiori. De exemplu: se permite pășunatul vitelor în întreaga pădure în afară de plantații, de păduri tinere, dar păstorul necontrolat tocmai a'cea bagă vitele, căci aici găesc hrană mal multă și luat la răspundere pune vina pe vânat, se începe exploatarea uscăciunilor în luna lui Iulie și se continuă cu exploatarea lemnului până în primăvară, neliniștind vânatul 7—8 luni de zile. Nu zicem noi, vânători, ca să nu se exploateze pădurea. Nu sunt m atât de încrezuți, să zicem, că vânatul e mai important din punctul de vedere al economiei naționale, ca pădurea, dar cu puțină bunăvoință s'ar putea împăca interesele vânatului cu acele ale pădurei. Uscăciunile se pot scoate și mai târziu și mai cu seamă dacă n'au lucra muncitorii împărțiți în grupe mici în multe parcele, ci vor lucra toți într'o singură parcelă și vor trece în alta după ce au terminat exploatarea: vânatul izgonit dintr'o parcelă ar găsi liniște în altă parcelă, contrariu e silit să părăsească pădurea, cel mai natural ascunziș al vânatului și rătăcind prin câmp va cauza daune agricultorilor, vor deveni prada fermierilor, cari stau la pândă cu arma în pragul ușei fermelor!

Nu afirm acestea în general, căci slavă Domnului avem silvicultori și cu simț vânătoare, cari își fac datoria față de patrimoniul național și atunci, când dreptul de vânat nu este al lor, dar — durere! — sunt și silvicultori, cărora nimic nu le pasă de vânat!

Remediu ar fi, ca în toate școlile silvice (inferioare, medie și superioare) să se dea mai multă importanță educației vânătoarești.

Dar și noi, vânători, să fim mai sinceri, să nu ne plângem numai de alții, să nu căutăm vina numai în alții, ci să căutăm, dacă oare noi înșine ne facem datoria față de vânat!

Afirm, aproape în general, că noi vânătorii suntem mai vinovați, decât câinii plugarului, jandarmul inconștient, pădurarul braconier, păstorul contravenient și funcționarii silvici, nepăsători de vânat!

Iată numai câteva date:

Sunt societăți de vânători, care vânează pe zeci de mii de terenuri arendate, dar în loc să angajeze pentru paza și ocolirea vânatului un om expert, un brigadier de vânătoare, solvent al școlii de Brigadieri de vână-

toare, încredințează vânatul unui țăran din localitate, care având și altfel din ce trăi, n'are timp să-și facă datoria, dar poartă numele de „pasnic de vânat“ să se fălească cu „funcțiunea lui“, poartă arma de vânatoare destinată stărpirei răpitoarelor, dar în loc să împuște câinele cumnatului, cumătrului sau altei rude, își face rost din când în când de câte o friptură de vânat. Ba, am chiar informații, că o societate, care arendează vaste terenuri de vânat, a angajat paznic de vânat, un fost braconier și aceasta numai din motive, că „din haiduci se fac cei mai buni panduri“. Părerea mea însă este că „Lupul păru-și schimbă, dar năravul ba!“

Bine ar fi, ca legea pentru ocrotirea vânatului să oblige imperativ societățile de vânători să angajeze pentru paza și ordinea vânatului oameni de meserie, cari n'au altă ocupație, cari sunt siliți pentru ași câștiga și menține pâinea, să-și vadă de serviciu în mod expert și conștințios.

Ce facem noi, vânători, ca vânatul să nu sufere lipsa în timpul iernii? Hrănim vânatul câtuși de puțin? Eșim noi pe teren și în afară de sezonul vânătoresc să vedem, dacă personalul își face datoria, sau nu, să vedem, dacă răpitoarea se stârpește, sau nu? Incheiând sezonul de vânatoare punem pușca în cui și ne văităm sau ne lăudăm, că am împușcat prea puțin, sau mult vânat util!

Ad vocem „am împușcat mult vânat!“ Când facem vânătoare cu gonași ne dăm oare seama că n'ar fi permis să împușcăm prea mult, căci astfel distrugem stocul de prăsilă? Mare abuz comitem la vânătorearea cu gonaci, mai ales la cerc la iepuri. Nu rămâne un petec nebătut și nu trece epure să nu tragem în el! Prea puțini ne dăm seama, că în mijlocul cercului, când cercul e strâns de tof, acei cari au rămas nesculați sunt epuroaice. Dăm originalul „gonași înainte, vânători pe loc!“ Ridicăm toți epurii rămași în centru, cari fiind acum și vânătorii în cerc mic, — nu scapă de alicile noastre. Dacă în loc de „gonași înainte!“ am semnala „încetați focul!“ în fiecare cerc ar rămâne — să zicem un minium — vre-o trei epuroaice, care până la anul viitor ne vor crește cel puțin câte cinci epuri, vom avea deci $15 + 3 = 18$ epuri mai mult din fiecare cerc. Și știți ce însemnează la 4—5 cercuri, câte 12—15 epuroaice în plus? Faceți socoteala!. Și știți ce însemnează, că după o astfel de vânătoare nerațională să ne rămâne mai mulți epuri, decât au nevoie epuroaicele? Cercetați terenul pe la sfârșitul iernei, pe la începutul primăverii și veți vedea (fiind câmpul încă neacoperit) pe ici-colo câte 5-6 epuri „jucându-se“ — Trist aspect, care, însemnează că după o singură epuroaică fug 4-5 epuroi să o fecundeze Epuroaica primește unul cel mult doi și odată fecundată nu-i mai trebuie bărbat, însă epuroii neîndestulați o gonesc, o bat, o mușcă, o calcă cu silă și epuroaica avortează în urma maltratărilor. Vom vedea pe astfel de terenuri epuri cu pete goale pe blană (parcă ar fi atinși de râe) vom găsi epuri morți în urma mușcăturilor. Toate sunt epuroaice!

Cercuri se fac numai acolo unde sunt epuri mulți. Unde sunt mai puțini, se face bătae spre linia gonașilor. Se așează gonașii cât mai des și printre ei se așează și pușcași. Apoi pornesc gonașii cu pușcășii intercalați și se ridică toți epurii. Epurii precauți pornesc de departe și fug înainte spre vânătorii așezați. Epuroaicele mai timide, mai slabe caută salvarea rămânând pitulate în culcuș sau după câteva salturi o ia înapoi, ca să fie împușcate, sau vânat de pușcășii intercalați printre gonași! Nu e minune, că astfel se împușcă mai multe epuroaice, de cât epuri!. Rațional ar fi să așezăm gonașii cât mai rar, fără pușcași intercalați — mai ales, când totul e înghețat, prin urmare gonașii umblă cu mai mare sgomot. Astfel epuroii precauți se vor ridica toți, iar multe epuroaice vor rămâne pitulate în culcuș sau o ia înapoi. Când gonași au ajuns la cea 100 de metri de vânători, nu mai trageți căci epuroi au eșit deja din această rază, iar ce-a mai rămas, nu sunt decât epuroaice sau cel puțin un mic număr de epuroi tineri, buni de prăsilă.

Sunt multe terenuri, unde nu „rentează“ vânătorearea cu gonași. Pe aici se vânează „la picior, la sărita“. Cel mai sigur sistem de a distruge epuroiul, ceea ce este ușor de înțeles. Epuroiul precaut sare de departe, epuroaica ne așteaptă. Suprimăm deci 90% epuroaice și 10% epuroi, mai ales epuri tineri. Atât mai rău, dacă timpul geros, pământul înghețat sau acoperit cu zăpadă care scârțâie sub bocancii noștri. Când însă vremea e mai dulce, solul nu e înghețat, ne mai așteaptă și epuroii, dar vânătorul corect trebuie să știe după ce se cunoaște că epurile, ridicat din culcuș, este epuroi sau epuroaică.

Țin să menționez că cele spuse de mine se referă la terenurile de șes. Pe teren undulat altfel stă chestiunea, dar o voi aminti altădată.

Cine nu crede cele afirmate de mine, n'are decât să cerceteze după fiecare vânătoare proporția între sexe la epurii împușcați și se va convinge de exactitatea afirmației mele.

Încă un rău, care cauzează degenerare și prin aceasta diminuarea vânatului; lipsa împospătăcii sângelui. Ori-care crescător de animale domestice caută ca pentru prosperarea animalelor sale să împospăteze sângele. Dar la vânat foarte puțini ne gândim, că și el are nevoie de sânge proaspăt în lipsa căruia se prășește în sânge înrudit prin urmare degenerază. Se ivește mai întâi albinismul. urmează sensibilitatea față de toți, lipsa de rezistență contra intemperiilor, apoi scade mărimea corpului și la urma urmei vine și incapacitatea de a se înmulți.

Vedem din cele înșirate până acum, că cu mult mai mult păcătuim noi înșine contra interesului vânatului, decât toți ceilalți factori împreună. Și să nu uităm, că mai întâi de toate este datoria noastră, a vânătorilor, de a ocroti, a înmulți vânatul, patrimoniul național, care ne este încredințat, suntem chiar obligați, să îngrijim de această ramură de economie națională.

COMUNICĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI

Dela Consiliul Internațional de Vânătoare

Sesiunea Consiliului Internațional de Vânătoare va avea loc la Paris, dela 30 Mai la 3 Iunie 1931, sub președenția Ministrului de Agricultură al Franței.

Vor participa delegații a 31 de națiuni la ședințele sa'e. Rapoarte foarte interesante vor fi prezentate de către membrii C. I. C. care sunt somități în materie cinegetică.

Vor fi organizate recepții strălucite în cinstea acestor înalte personalități. Se proiectează de asemenea și excursiuni.

SECRETARUL GENERAL AL C. I. C.

«D I A N A»

Societate de vânătoare din București.

Adunarea generală a Societății a fost convocată pe ziua de Vineri 27 Februarie 1931 ora 5 jum. p. m. în str. Colței No. 27. La ordinea zilei a fost: 1) Darea de seamă pe anul 1930. 2) Bilanțul și raportul cenzorilor. 3) Descarcarea consiliului de gestiunea anului expirat. 4) Proiectul de buget pe 1931. 5) Alegerea a 5 membrii în comitet în locul celor eșiți la sorți. 6) Alegerea a 2 cenzori titulari și 2 supleanți.

D-l Președinte C. I. C. Brătianu deschide ședința și dând cuvântul D-lui Secretar, care citește darea de seamă în care se a-

rată că anul s'a încheiat cu 200 membrii în Societate, arendându-se mai multe terenuri noi. Totalul terenurilor de câmp se ridică la cca. 15.000 Ha. și suprafața pădurilor la cca. 12.000 Ha. S'a obținut rezultate destul de frumoase în cursul anului trecut vânându-se cca 1000 epuri și 18 vulpi. Societatea va proceda cu mai mare rigurozitate la paza vânatului, constatându-se că braconajul se practică pe scară întinsă.

Se dă citire de către D-I Cenzor, bilanțului și proiectului de buget pe 1931.

Din gestiunea 1930 extragem următoarele cifre: Venituri: 623.061,75 Lei, cheltueli 504.916, Lei, activul Soc 748.000 Lei.

Proiectul de buget pe 1931 este astfel constituit: Venituri: 563.145,75 Lei, chelt. 517.500 Lei. Excedent probabil 45.645,75 Lei.

Din comitet s'au reales cei 5 eșiți la sorti și astfel pe 1931 comitetul are următoarea formație: C. I. C. Brătianu președinte, N. Racotă și Prof. Udrișchi vice președinți, N. Popescu casier, Maior Orășanu și C. Stanimir secretari, N. Săulescu, Prof. Dr. Zaharescu-Caraman, Ion Stănculeanu, N. Cojescu, D. Răuceanu, membrii în consiliu. Ing. C. P. Georgescu, Aristide Bodnărescu, Cpt. Diaconescu, Cpt. Manu, C. Gerota, Al. Ivascu, Cpt. Brătianu și Cpt. Diaconescu, maștrii de vânătoare. Gh. Georgescu, C. Baziliade, N. Papudoff, Al. Popovici, cenzori.

Se aprobă în unanimitate toate punctele din ordinea de zi, după care D-I Președinte ridică ședința la ora 7 jum. seara.

«U N I R E A»

Societate de vânătoare în Com. Cătrunești-Maineasa, jud. Ilfov.

La 8 Martie 1931, s'a ținut ședința susnumitei societăți. Membrii prezenți sunt: D-nii Gh. Stănescu președinte, Gh. Tănase Stere. Lache Neagu vice-președinți, Gheorghe Petre, N. Gheorghe cenzor, Petre N. Stoian, Ion Simian Vraciu, Ghiță D. Anghel, Gheorghe D. Cristache, Mihai Pârveu, Alex. Constantin, Gheorghe Ghiță și Tudor N. Gheorghe.

La ordinea zilei: Încheierea anului 1930 și alegerea noului comitet. Totalul veniturilor 3.560 Lei, iar la cheltueli 3.264 Lei, rămâne un sold de 296 Lei.

S'au ucis în cursul sezonului trecut 242 păsări stricătoare și 17 păsări răpitoare. S'au dat în judecată 2 braconieri. După alegerea noului comitet ședința se ridică.

«A L B A T R O S»

Societatea vânătorilor din Sulina, jud. Tulcea

La 1 Martie 1931, s'a ținut adunarea generală a societății susnumite. Se discută 11 puncte la ordinea zilei: Excluderi din societate, primiri de demisii, demisii respinse, noui alegeri, alegerea unui comitet de disciplină, se aprobă bugetul, etc. Noua formație a Societății este următoarea: Președinte de onoare Comandor Jijie, Președinte Cerezal, Vice-președinte M. Ciobanu, Secretar Al. Flechtenmacher, Casier Dr. V. Stănescu. Membrii: Braunstark, Pușcaru, G. Museica, G. Chiriac, Tudose Hariton, A. Hariton, Jac Merghiescu, D. Zworones, P. Perușco, Vasile Bondar, D. Perulidis, Popovici, Apostolescu, I. Mihalcea, A. Apolon, Petru Cazacliu, Andrei Schiopu, I. Marega, I. Teodorescu, N. Veloni, P. Macri, Ferdinand Rainer.

«C Ă P R I O A R A»

Societate de Protecția vânatului din jud. Neamț.

La 15 Februarie 1931, a avut loc adunarea generală a Societății. S'a dat descărcarea comitetului pe 1930 și s'a aprobat bugetul pe 1931. Comitetul pe 1931 are următoarea formație: Ion A. Popovici Președinte, Vasile Soare, N. V. Zaharia Vice președinți. Membrii: Cpt. V. Crețu, Ștefanino Teodorescu-Vornico, Const. Zaharescu, Const. Teofănescu, Grigore S. Covrig, Felix Ipcar secretar.

D-I Președ. a oferit după ședința o masă vânătoarească.

SOCIETATEA DE VÂNĂTOARE CAIUȚI, JUD. BACĂU.

Lista membrilor Societății: Vasile Arăndaru Președinte, Ion Georgescu vice-președinte, Ion Ignat casier și secretar. Membrii: Dumitru Grumuzescu, Dumitru M. Neagu, Gh. M. D. Neagu, Ion Oprea.

«V I D R A»

Societate de vânătoare din Balcic, jud. Caliacra.

Lista membrilor Societății: Agronom G. Văcaru, Inginer Pop M. Gr., Căpitan I. Berceanu, Prim Pretor Popa M., Constantin Racef. Avram St. Cuiumgiu, Eleftere Balios, Venetz Ceacov,

Armenog Șohabian, Dumitru Hagiopolos, Vasile Arghiris Anastase Ogneanof, Costa Dimitrof, Vasile H. Mitroca, Ștefan Băcârgief, Dumitru H. Mitroca, Iusmen Osman Ahmed, Panai Dumitriadis, Ivan Crușcov, Ivzeir Osman, Dumitru Vasilescu, N. Costescu, Dumitru Jeroveanu, Alex. Bălăceanu, M. Roșianu, Dan Vintilescu, Gheorghe Ștefanof, Iani P. Colorof, Stoian Ianef, Iordan Stoicu, Dumitru P. Costof, I. Gheorghief, Marin Mihai Dabu, Seli Ali Cray, Selim H. Geapre, Atanase Ivanof, Merem Iusmen, Devriș Kifat, Asen V. Dimitrof, Rusi Rusef, Ivan Calcef. Nicola Colinof Atanos H. Docof, Costa Boscof, Procuror Popescu.

MINISTERUL AGRICULTUREI ȘI DOMENIILOR SERVICIUL VÂNĂTOAREI

Se aduce la cunoștința vânătorilor că permisele de vânătoare pe anul 1930, au fost prelungite până la 15 Ianuarie 1931.

Oricine va vâna cu permisele vechi după data de mai sus, riscă să fie dat judecâți.

PRIMĂRIA SATULUI CARACU, JUD. LAPUȘNA.

Se aduce la cunoștința generală că în ziua de 21 Aprilie 1931 ora 9 dimineața, se va ține a doua licitație publică orală în cancelaria acestei primării, pentru arendarea pe termen de 5 ani, a terenului de vânătoare în suprafața de 4210 ha. aparținând satului Caracu, jud. Lăpușna.

Licitația va începe dela suma de Lei 3800 anual. Concurenții autorizați pentru a fi admiși la licitație vor depune garanția de 10 la sută.

Dispoziția art. 72 și 82 din legea contabilității publice sunt aplicabile.

Caracu, 10 Martie 1931.

Primăria.

PRIMĂRIA COM. BENCECUL DE SUS, JUD. T. TORONTAL.

Primăria Bencecul de sus va vinde prin licitațiune publică orală, în ziua de 14 Aprilie 1931, ora 10, în localul primăriei, dreptul de vânat de pe 219 jugăre de pământ pe timp de 4 ani. Condițiunile licitațiunei se pot vedea la primăria comunală. Bencecul de sus, la 28 Februarie 1931.

Primăria.

PRIMĂRIA COMUNEI UIHEIU, JUD. TIMIȘ-TORONTAL.

Dreptul de vânat de pe terenul comunei Uiheiu se va da în arendă pe termen de 5 ani, adecă dela 31 Iulie 1031 — 31 Iulie 1936.

Licitatiunea se va ține în ziua de 2 Maiu 1931 la oarele 10 a. m. în localul Primăriei.

Prețul de strigare este 1000 lei.

Vadium 10 %.

Condițiunile se pot vedea în biroul Notariatului între oarele oficiale.

Uiheiu, la 6 Martie 1931.

Primăria.

MICA PUBLICITATE

De vânzare o armă *Simson Suhl* Germania, Cal. 12, fullchoke, foarte puțin folosită, Ţevi din «Roehlungs-Elektrostahl», system *Anson Deeley*, lungimea țevelor 72, tir 71 și 73%, *Begleitungsbuch*, Arabeskengravur, armă frumoasă. Preț 10.000 lei. A se adresa la Uniune.

Setteri englezi de vânzare. Etatea 2 luni, pedigree original. Părinți importați Franța. Sânge reputat field reunind direct mării câștigători; Cound Gleam, Grunard Gloaning, Neris de l'Erve, Jo. II, Sam de l'Jvette. A se adresa Bd. Ferdinand 69 București sau Uniune.

ORNIS prăsiere de paseri și iepuri Teniș-Jud. Bihor (Ferma „la Ciungi): Ofer spre vânzare ouă de găini *Lehorn alb American* selecționate din rasa celor mai bune ouătoare.

Tot acolo se vând și cocoși de prăsilă precum și epuri din rasa belgiană uriașe.

DE VÂNZARE o piele de URS de 2,35 m., montată la VIENA foarte bine conservată. Exemplar extrem de frumos. Prețul Lei 18.000. A sa adresa D-lui Gheorghe David, Comuna Obreja, Jud. Severin.

ORICE PUBLICAȚIE TREBUE SĂ NE SOSEASCĂ CEL PUȚIN PANĂ LA 15 ALE LUNEI, PENTRU A PUTEA APARE
ÎN NUMARUL LUNEI VIITOARE AL REVISTEI. — NU SE ÎNAPOIAZA NICI UN FEL DE MANUSCRIS.
PUBLICAȚIILE OFICIALE SE PLĂTESC CU ANTICIPAȚIE SOCOTITE CU 3 LEI CUVANTUL.

\\ VINDEM /

CARTUȘE DE VÂNĂTOARE

în toate calibrele
cu pulbere fără fum

ARME STEYR ȘI SAUER

Tuburi Germane
din fabrica

H. UTENDÖRFER--NÜRENBERG

Alice tari „Gecado“
Bure, Cartoane etc.

Toate, cu prețul cel mai scăzut
posibil, la firma de reprezentanță

SZTRUHAR & MANDEL

-- CAREII Jud. SĂLAJ --

DOMNILOR VÂNĂTORI!!!

Dacă doriți să deveniți trăgători de
forță cu armă de vânătoare, procura-
rați-vă o cantitate mai mare de talere
de asfalt și faceți **EXERCITII**,
EXERCITII și iar, **EXERCITII** și veți
constata cu satisfacție că vânatul în
care veți trage, după un astfel de an-
trenament, nu se va mai duce rănit.

Talerele de asfalt de prima calitate
vi le poate furniza cu Lei 2.75 bucata
loco:

Fabrica Română de Talere

P. MANUELIDE

Str. G-I Berthelot No. 110

Galați

Societățile afiliate U. G. V. R. bene-
ficiază de o reducere de 5%.

La cantități mai mari de 5000 buc.
se fac prețuri speciale.

IMPORTANT

PENTRU AMATORII DE CARTUȘE BUNE.

Aducem la cunoștința tuturor cititorilor noștrii
că mai avem **LA „UNIUNE“** un stoc redus de

CARTUȘE ORIGINALE

PERFECT WALSRODE

calibrul 16 alice 3^m/_m încărcate în fabrica

WOLF & Co. GERMANIA.

Aceste cartușe incomparabil de bune, nu vor mai putea
fi aduse în țară din pricina prețului lor ridicat. Rugăm
pe membrii noștrii să se grăbească, aprovizionându-se
pentru sezonul de primăvară. Prețul unui cartuș este de

LEI 6

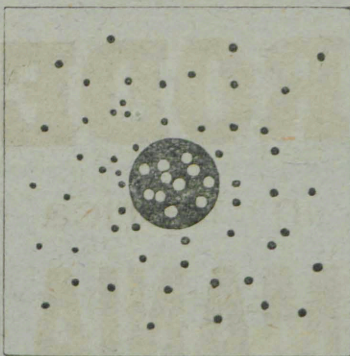
Se expediază și în provincie cu un plus de 5% din va-
loarea lor pentru ambalaj, la o comandă de mini-
mum 100 cartușe.

FABRICA DE ARME DE VÂNĂTOARE IOHANN SIGOTT

FERLACH — KÄRNTEN — AUSTRIA

Produce și vinde cele mai moderne arme de vânătoare
și anume:

ARME DE VANATOARE ELEGANTE CU DOUĂ TEVI DE ALICE CU ȘI FARA
ARME PENTRU TRAGERE LA PORUMBEI (ȘI PERECHI) TOATE
COCOASE
CU UN TIR SUPERIOR

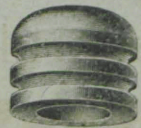
CIBLA

Mărimea 63×63 cu lovitură
trasă din foraj Sigott-Drall-
Rifle la 50 pași cu alice No. 6

Inventatorul și singurul îndreptățit la con-
struirea „forajului Sigott-Drall-Rifle“ cu e-
fect de tir ne obișnuit de strâns și o penetrație
mare a alicelor (vezi cibla).

Construește deasemenea arme mixte, arme
mixte sistem Bock, „Drillinguri, arme cu două
tevi de glonț (Express) și carabine cu repe-
țiție în toate calibrele chiar și pentru glonț
de mare viteză 7×65 Brenneke și 8×60
Magnum. Glonțele acestor cartușe au o
traectorie aproape dreaptă până la peste
300 m. și o eficacitate fulgerătoare asupra
vânatului. Armele pentru aceste cartușe se
pot utiliza în special pentru vânarea cerbi-
lor mari, pentru mistreți și urși.

Armele mele sunt sub raportul construcției
precise și solide precum și al calității tiru-
lui, foarte eține și dau pentru orice armă

Glonț Sigott
pentru forajul Si-
gott-Drall-Rifle și
pentru tevi cu fo-
raj choke

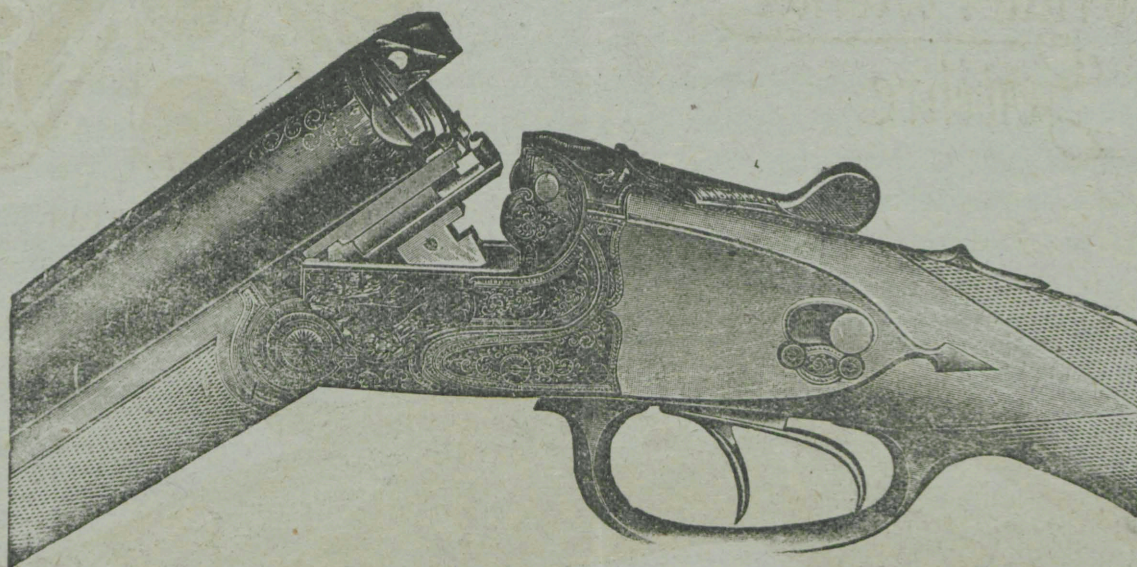
o garanție de cinci ani. Construcțiile mele sunt premiate de multe ori cu medalii de aur.
Mii de scrisori de mulțumire din partea notabilităților și a vânătorilor profesioniști
stau la dispoziția tuturor.

Catalogul bogat ilustrat în care sunt gravate după natură și descrise în amănunt ar-
mele mele, se trimite la cerere de fabrica mea sau de Uniunea Generală a Vânătorilor
din România, Piața Rosetti, 7, unde se pot vedea și cumpăra.

C. A. FUNK & Co. SUHL (Germania)

FABRICA DE ARME

FIRMA REPUTATA PENTRU ARMELE SALE DE PRIMUL RANG SI DE MARE PRECIZIE

Construește orice armă de vânătoare și de sport, dela cea mai simplă până la cea mai elegantă. Execuție conștiincioasă și promptă. Tir de mare precizie și cu maximum de randament, dovedit cu certificatul oficial al standurilor de încercare, care întovărășește fiecare armă.

SPECIALITĂȚI:

Sistem Anson & Deeley: Arme de alice cu două țevi, sau cu una de alice și alta de glonț și expressuri, în toate calibrele, cu sau fără ejector.

Sistem Anson & Deeley: Drillinguri, drillinguri-expressuri, etc. pentru cele mai puternice încărcături, în toate calibrele, cu sau fără armare separată a țevei de glonț și ejector.

Sistem Anson & Deeley: Arme sistem Bock (cu țevile suprapuse), în toate calibrele, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten).

Sistem Anson & Deeley: Arme pentru tirul de porumbei sistem Bock (țevi suprapuse), atât pentru vânătoare, cât și pentru tir la talere. având maximum de randament posibil, cu zăvor Greener simplu sau dublu (Kersten), cu sau fără ejector.

TOATE TIPURILE DE ARME SE POT EXECUTA SI CU COCOAȘE

Arme de glonț de mare precizie sistem Bock

pentru toate calibrele și cele mai puternice încărcături, având avantajul de a fi extrem de ușoare și foarte elegante, admirabile pentru orice gen de vânat. Soliditate extremă, dela cea mai simplă armă la cea mai rafinată execuție.

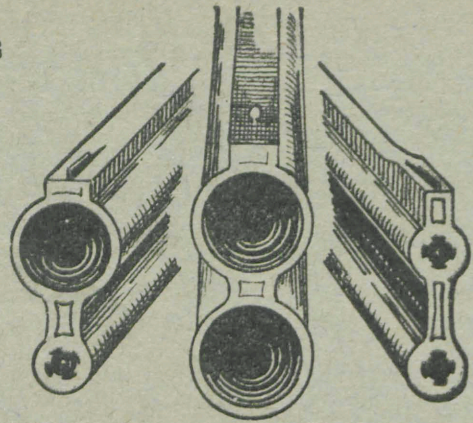
LA COMENZI SE POATE ȚINE SEAMA DE ORICE DORINȚA SPECIALA

Modele ale acestei Case, precum și cataloage și prospecte în patru limbi, se găsesc la „UNIUNE“

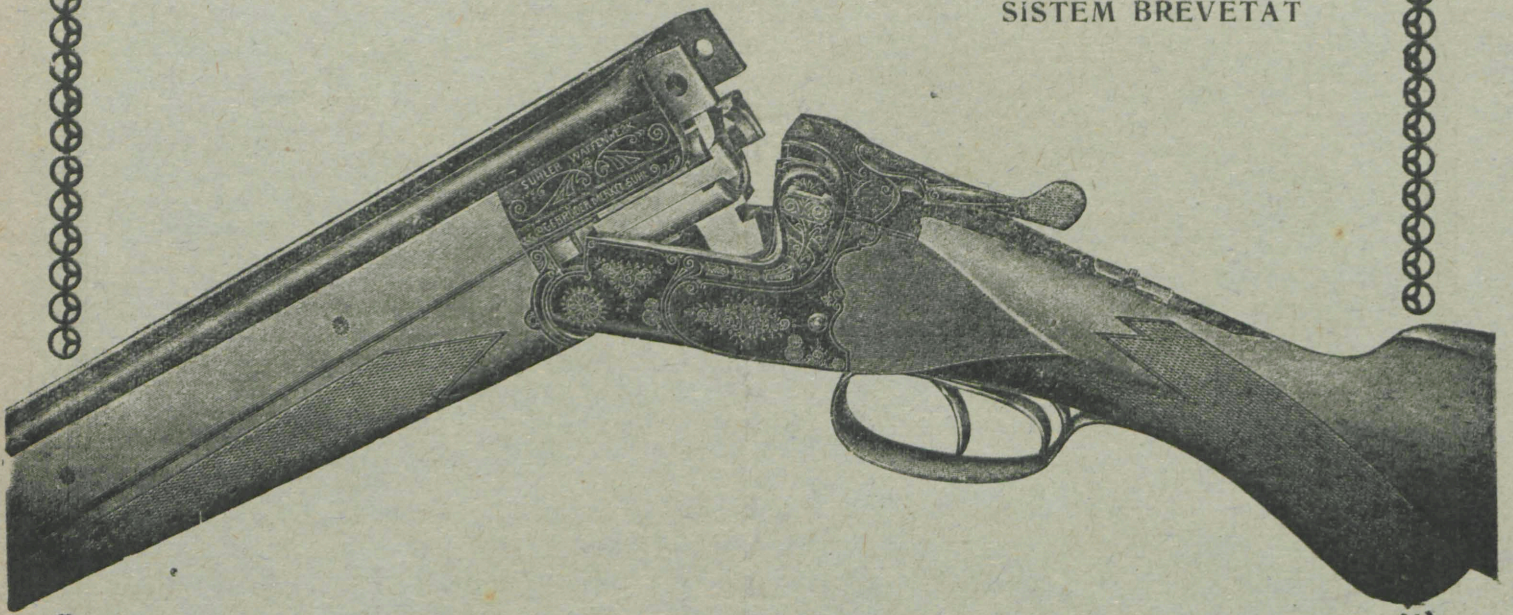

FONDATA IN 1893

Gebrüder Merkel
Gendehre

SISTEM BREVETAT

Arma viitorului pentru vânătoare și tip sportiv

Marile succese practice obținute cu armele noastre cu țevi suprapuse, dovedesc marile avantaje ale acestor arme sistem Bock:

- 1) Câmp de ochire complet liber, fără reflexe laterale;
- 2) Percutare infailibilă a capselor (Sistem brevetat);
- 3) Inchizător de o putere de rezistență unică;
- 4) Tir de mare precizie, mai ales pentru distanțe mari, din cauza stabilității și a zăvoririi perfect simetrice a țevelor;
- 5) Tragere rapidă și precisă, datorită balansării și maniabilității impecabile a acestui model.

Fabricația acestor arme cu țevi suprapuse este specialitatea noastră. Indelungata noastră experiență și instalațiunile moderne cu totul perfecționate ale casei noastre, ne garantează exclusivitatea fabricației acestui sistem, pe care-l construim în următoarele modele:

Arme de alice cu două țevi, sistem Bock (2 țevi de alice suprapuse).

Arme expres cu două țevi, „ „ (2 țevi de glonț suprapuse).

Arme mixte cu două țevi, „ „ (1 țevă de alice și una de glonț, suprapuse).

Aceste modele le putem construi și cu două sau mai multe rânduri de țevi. De pildă o armă de alice sistem Bock, cu un rând de țevi expres și alt rând de țevi mixte.

Cele mai fine arme de vânătoare cari se construiesc astăzi, sunt arme sistem Bock. Cu o astfel de armă, atât vânătorul cât și trăgătorul de porumbei, este echipat pentru orice gen de tir și pentru toată viața. Tot odată mai recomandăm cunoscutele noastre arme DRILLING, reputele prin soliditatea lor, precum și ELEGANTELE NOASTRE ARME DE ALICE, cari pot rivaliza cu cele mai fine arme engleze.

WAFFENFABRIK GEBRÜDER MERKEL, SUHL

(GERMANIA)

REPREZENTANTĂ IN ROMANIA PRIN „UNIUNE”

6

Nu cumpărați nici o armă, înainte de a vizita expoziția Uniunii

REVISTA VÂNĂTORILOR

ORGAN OFICIAL AL UNIUNEI GENERALE A VÂNĂTORILOR DIN ROMANIA

TELEFON 313/47

Redactată de cei mai de seamă tehnicieni și specialiști în materie de vânatoare din țară, publică: articole cu subiecte pur vânătorești din interes general, privind protecția și înmulțirea vânatului, educația vânătorească, tehnica armelor, chestiunile juridice privitoare la legea vânatului, dispozițiunile luate de organele administrative ale vânătoareii, lista contravenienților la legea de vânatoare, dări de seamă a societăților de vânatoare afiliate, precum și orice gen de literatură cu subiecte de vânatoare.

ABONAMENTUL ANUAL: 300 LEI
PENTRU SOCIETĂȚILE AFILIATE 400 LEI
COSTUL STEMEI LEI 200

ANUNȚURI COMERCIALE
1 PAGINĂ 500 LEI LUNAR

$\frac{1}{2}$ „ 250 „ „
 $\frac{1}{4}$ „ 125 „ „

MICA PUBLICITATE 1 Leu cuvântul

ABONAMENTUL LA
„REVISTA VÂNĂTORILOR“
ESTE OBLIGATORIU PENTRU TOȚI
MEMBRII UNIUNEI (Art. 6 din Statute)

„Revista VÂNĂTORILOR“
este unicul mijloc de comunicare al
tuturor vânătorilor din toată țara, care
au să-și spună ceva. De aceea, dacă
aveți ceva de cumpărat, de vândut, de
schimbat, sau de pus vreo întrebare
tehnică vânătorească, adresați-vă
„Revistei VÂNĂTORILOR“.
Numai aci puteți fi siguri că veți
găsi pe aceia cărora vă adresați.

LA ORICE CORESPONDENȚĂ ATA-
ȘAȚI MĂRCILE PENTRU RĂSPUNS.

Administrația revistei expediind regulat fiecare număr tuturor abonaților, orice vină de neprimire cade exclusiv în seama poștei, căreia trebuie adresate în scris toate reclamațiile.

La 1 Ianuarie, ale fiecărui an, revista se trimite contra ramburs.

UNIREA FACE PUTEREA
STRÂNGETI-VĂ ÎMPREJURUL „UNIUNEI“

PREȚUL UNUI EXEMPLAR 25 LEI
PREȚUL UNUI NUMAR VECHI 30 LEI